

Socio-demografická analýza mikroregionu Strážnicko

Jana Nedorostková

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Jana NEDOROSTKOVÁ
Osobní číslo: M09523
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj

Téma práce: Socio-demografická analýza mikroregionu
Strážnicko

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte základní teoretické pojmy související se socio-demografickým vývojem v území.

II. Praktická část

- Analyzujte vybrané socio-demografické ukazatele mikroregionu Strážnicko.
- Vyhodnoťte hlavní socio-demografické problémy mikroregionu Strážnicko.
- Navrhněte řešení vybraných socio-demografických problémů mikroregionu Strážnicko.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] BARTOŇOVÁ, D. et al. Demografická situace České republiky: proměny a kontexty 1993–2008. 1.vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. 238 s.
ISBN 978-80-7419-024-7.
- [2] KALIBOVÁ, K., PAVLÍK, Z., VODÁKOVÁ, A. Demografie (nejen) pro demografy. 3. přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009. 241 s.
ISBN 978-80-7419-012-4.
- [3] LUX, M. et al. Moderní nástroje sociálního bydlení pro mladé rodiny jako nepřímá podpora růstu porodnosti. 2. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. 51 s.
ISBN 978-80-7330-177-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Smékalová
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 18. června 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 13. srpna 2012

Ve Zlíně dne 18. června 2012

prof. Dr. Ing. Drahomira Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací

(1) Vysoká škola nevyjádřeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledků obhajoby prostřednictvím databáze kvalitativních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být sáň nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlášení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může se zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, apisy nebo rozmnožky.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezahrnuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, utýje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vyvářené zákonem nebo studiem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpově-li autor školního díla svého svolení bez vědomí autora, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení škýbýjícího projevu jeho vůle v rozsahu. Ustanovení § 35 odst. 3 sádně nadoženo.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13.8.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní díla:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla s výjimkou jím doloženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložil, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku doloženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá tématem socio-demografické analýzy mikroregionu Strážnicko. Teoretická část shrnuje základní poznatky v oblasti sociální a obecné demografie na obecné úrovni. Následuje seznámení se se základními pojmy a všeobecnou demografickou situací v ČR. Praktická část pojednává o jednotlivých obcích mikroregionu. Je zde rozebrána situace v mikroregionu s pomocí SWOT analýzy a v návaznosti na její výsledky jsou stanoveny možné cíle v oblasti demografie. V závěru praktické části jsou pak navržena možná řešení. V přílohách, které jsou důležitou součástí této bakalářské práce, jsou uvedeny podpůrné výpočty, grafická zobrazení jejich výstupů a malá fotogalerie dokumentující zajímavosti, jimiž se jednotlivé obce mohou pyšnit.

Klíčová slova:

Mikroregion, demografické ukazatele, demografická analýza, demografie, natalita, mortalita, migrace, SWOT analýza.

ABSTRACT

This bachelor's thesis deals with a topic of a sociodemographic analysis of the Strážnicko microregion. The theoretical part summarises basic knowledge in the social and general demography area on the general level. There are also introduced the basic terms related to the topic and general demographic situation in the Czech Republic. The practical part characterizes the individual municipalities in the microregion. It analyses the situation in the microregion using the SWOT analysis. Based on this analysis there are subsequently determined possible goals in the demographic area. Possible solutions are suggested in the concluding part. Last part of the thesis contains supportive calculations, their chart's outputs and photographs of the municipalities in the microregion attached.

Keywords:

Microregion, demographic indicators, demographic analysis, demography, natality, mortality, migration, SWOT analysis.

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Lence Smékalové za odborné vedení a cenné rady. Dále pracovníkům MÚ Strážnice a Mikroregionu Strážnicko za poskytnuté informace a materiály. Velké díky patří rovněž mé rodině a blízkým, za podporu při studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 13.08.2012

.....

podpis

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SOCIÁLNÍ DEMOGRAFIE	13
2 SOCIÁLNĚ-DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY V ČR V TRANSFORMAČNÍM PROCESU	14
2.1 GEOGRAFIE OBYVATELSTVA.....	15
3 ZÁKLADNÍ POJMY	17
II PRAKTICKÁ ČÁST	22
4 MIKROREGION STRÁŽNICKO A JEHO OBCE	23
4.1 HROZNOVÁ LHOTA.....	24
4.2 KNĚŽDUB	25
4.3 KOZOJÍDKY	25
4.4 PETROV	26
4.5 RADĚJOV	26
4.6 STRÁŽNICE	27
4.7 SUDOMĚŘICE	27
4.8 TASOV	28
4.9 TVAROŽNÁ LHOTA	29
4.10 ŽERAVINY	29
5 ANALÝZA SITUACE MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	30
5.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	30
5.1.1 Poloha.....	30
5.1.2 Základní geografická charakteristika mikroregionu.....	30
6 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	32
6.1 ZÁKLADNÍ SÍDELNÍ A EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU	32
6.2 DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	37
6.2.1 Věková struktura	37
6.2.2 Demografická struktura a vývoj	38
6.2.3 Natalita, mortalita, migrace	44
6.3 SOCIÁLNÍ ANALÝZA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO	46
6.3.1 Vzdělání	46
6.3.2 Náboženské vyznání.....	47
6.3.3 Národnostní struktura.....	47
6.3.4 Nezaměstnanost.....	48
6.3.5 Sňatečnost, rozvodovost.....	49
6.3.6 Přehled dle stavu obyvatel.....	50

7	SWOT ANALÝZA	53
7.1	SHRNUTÍ.....	53
8	NÁVRH ŘEŠENÍ	54
	ZÁVĚR	59
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	60
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65
	SEZNAM TABULEK.....	66
	SEZNAM PŘÍLOH.....	67

ÚVOD

Populační vývoj ČR prochází od počátku 90. let 20. století závažnými změnami, jež jsou významnou složkou celkové proměny celé společnosti. Svou roli v proměně populace a její struktuře hraje zajiště i změna migrační aktivity státu: z emigrační země se v 90. letech ČR postupně přeměnila v zemi imigrační. Současné obyvatelstvo ČR se sebou nese dědictví předcházejících dekád, proto je zapotřebí současný stav vykládat v delší časové perspektivě. (Fialová, 2010, s.15)

Populace je studována metodami demografické analýzy. Jak již naznačuje název této bakalářské práce, na následujících stranách je zpracována socio-demografická analýza mikroregionu Strážnicko. Cílem této analýzy je vyhodnotit situaci mikroregionu Strážnicko v oblasti demografie za pomoci některých demografických ukazatelů a odhalit hlavní socio-demografické problémy tohoto mikroregionu. Dle zjištěných skutečností o stavu mikroregionu z pohledu demografie a dalších získaných poznatků si dále kladu za cíl najít a navrhnout případná řešení vedoucí ke zlepšení situace a vyzdvižení zkoumané oblasti. Použity jsou tradiční metody analýzy zpracováním publikovaných statistických dat ze sčítání lidu a demografické statistiky. Metody byly voleny s ohledem na charakter dat a možnosti komparace. Dále byly použity tabulkové a poměrové ukazatele, což umožnila kvalitní datová základna. Co se týče analýzy v časové perspektivě, používá se obvyklých metod analýzy časových řad, tj. trendů. Střední hodnoty věku a podíly byly vypočteny na základě upravených dat zveřejněných ČSÚ. Pro názornou představu slouží i vlastní tabulkové a grafické vyjádření výstupů jednotlivých analýz. Hlavním cílem této práce je podat komplexní pohled na demografický, sociální i ekonomický stav a vývoj mikroregionu Strážnicko v letech 1991 až 2011. V analyzovaných letech především proběhla sčítání lidu, domů a bytů. Rok 2011 je uveden pouze tam, kde to bylo jen trochu možné, jelikož jsou k dispozici prozatím předběžné výsledky SLBD 2011. Oblast demografická, sociální a ekonomická byla hodnocena pomocí jednotlivých dílčích statistických ukazatelů.

Struktura práce je rozdělena do tří částí. V teoretické části bakalářské práce je rozebrána celková situace v oblasti sociální demografie a demografie obecně, z hlediska celého území ČR. Dále jsou zde zmíněny také základní pojmy známé pro demografii. V praktické části jsou představeny jednotlivé obce náležící k mikroregionu a také jsou zde uvedeny konkrétní praktické demografické ukazatele, výpočty, grafy a jiné výstupy. Část těchto výpočtů a výstupů je taktéž využita jako součást praktické části. Ostatní podpurné výpočty a výstupy

jsou umístěny v přílohové části. Zde je možno najít také malou fotogalerii pro lepší představu kulturní a přírodní krásy této oblasti - mikroregionu Strážnicko. Téma bakalářské práce jsem si zvolila proto, jelikož jsem se zde narodila a stále také žiji se svou rodinou. Okolí je mi tak hodně blízké a známé.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOCIÁLNÍ DEMOGRAFIE

Z hlediska historického bylo pojmu sociální demografie, jako vědního oboru zabývajícího se reprodukcí lidských populací, poprvé použito v roce 1855. Jako termín se prosazuje od konce 19. století ve všech světových jazycích. Úzké spojení demografie se statistikou pozitivně podmiňuje rozvoj demografických metod, ale na druhé straně také dlouho bránilo osamostatnění demografie, která byla často redukována na demografickou statistiku.

Demografie se zabývá studiem lidských populací, které jsou ovšem objektem studia také mnoha jiných vědních oborů. Jejím specifikem je pak zaměření se konkrétně na proces reprodukce populace. Při studiu populačního vývoje demografie úzce spolupracuje s geografii obyvatelstva, neboť populační vývoj je výsledkem jak přirozené změny obyvatelstva, tak migrací.

Demografie je historickým oborem, neboť se zabývá populačním vývojem i v minulosti. Demografická analýza se soustřeďuje především na poznávání částí jednotlivých procesů a demografická syntéza objasňuje demografickou reprodukci celých populací.

Při studiu konkrétní populace je použito metod, které jsou abstraktní a univerzálně použitelné pro kteroukoliv populaci. Některé obecnější metodologické (zejména matematicko-statistické) postupy jsou společné demografii a dalším společenským vědám, taktéž i specifické demografické techniky jsou často použitelné v jiných oborech, speciálně v sociologii. (Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s. 39-40)

2 SOCIÁLNĚ-DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY V ČR V TRANSFORMAČNÍM PROCESU

Období mezi dvěma světovými válkami na území českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko) lze považovat až do vypuknutí světové hospodářské krize za čas příznivého ekonomického rozvoje. (Rychtaříková, 2010, s. 19)

Věková struktura jednotlivých populací závisí na předchozím demografickém vývoji. Dynamika přírůstků a úbytků obyvatelstva České republiky byla v čase určována s rozdílnou intenzitou porodnosti, úmrtnosti a zahraničním stěhováním. Po druhé světové válce, respektive po roce 1950 byla až do počátku šedesátých let dvacátého století hlavním hnacím motorem populačních přírůstků relativně vyšší (v porovnání s dneškem) úroveň porodnosti. Počet zemřelých se začal zvyšovat od poloviny šedesátých let jako jeden z dopadů nepříznivých životních podmínek a zaostávajícího zdravotnictví. V důsledku klesající úrovně porodnosti a stagnující úmrtnosti se koncem osmdesátých let minulého století počty živě narozených a zemřelých přiblížily. Migrační saldo zahraničního stěhování neovlivňovalo dynamiku populačního vývoje až do počátku devadesátých let. (Rychtaříková, 2010, s. 37-38)

17. listopad roku 1989 se stal nejvýznamnějším datem a významným politickým milníkem v novodobých dějinách České republiky, která započala svoji existenci dne 1. ledna 1993. Po listopadu 1989 následovala rychlá přeměna totalitního politického systému tehdejšího Československa v demokratický stát. Dalším logickým krokem pak byla ekonomická transformace z centrálně řízeného hospodářství směrem k tržnímu. Tyto změny přivodily i určitou sociální diferenciaci. Pokud jde o demografickou dynamiku, i ta se proměnila, i když o několik let později a někdy nečekaným směrem. Na počátku devadesátých let bylo obtížné předvídat směr demografického vývoje, a to proto, že vzorce demografického chování byly dlouhodobě stabilizovány. Obecně převládala představa určité konvergence k „západním“ demografickým vzorům, na druhé straně bylo zřejmé, že vnější podmínky jsou a po určitou dobu budou odlišné a mohou působit jinak než na „západě“. Navíc změna vnějších podmínek byla náhlá a rychlá a zastihla tak obyvatelstvo v různých fázích životního cyklu. Úroveň většiny demografických procesů se změnila, ale ještě výrazněji se transformovala jejich struktura. Oba základní procesy demografické dynamiky, porodnost a úmrtnost, vykazovaly relativně nečekané trendy. Výrazněji narostla střední délka života při narození a to

zejména u mužů, naopak úroveň plodnosti se propadla až na nečekaně nízké hodnoty. Ve výsledku tak došlo poprvé od dob první světové války k úbytku obyvatelstva přirozenou měnou. Propad porodnosti byl provázen snižováním intenzity sňatečnosti a to jak svobodných, tak rozvedených párů. Výrazně poklesla frekvence uměle ukončených těhotenství a naopak vzrostlo užívání moderní hormonální antikoncepce. Novým jevem se stala zahraniční migrace při převládajícím přistěhovalectví. Jediným demografickým procesem, který se příliš neodchýlil od svého dlouholetého trendu ve smyslu postupného nárůstu, byla rozvodovost. Strukturální transformace však byly hlubší a často překvapivější. Proměna porodnosti se nejvýrazněji projevila rychlým nárůstem podílu dětí narozených mimo manželství a posunem mateřství do vyššího věku. Úmrtnost vykazovala dvě hluboké kvalitativní proměny. Začala se snižovat intenzita úmrtnosti ve středním a starším věku a poklesla také úmrtnost způsobená nemocí oběhového systému. Oba tyto faktory se pak nejvíce podílely na prodlužování lidského věku v České republice za posledních dvacet let. Dřívější sociální jistoty zaručující skromnou životní úroveň stejnou pro naprostou většinu obyvatelstva se u některých sociálních skupin změnila na nejistotu. Řada lidí čelí dříve nepoznanému fenoménu nezaměstnanosti. Na druhé straně vytvoření konkurenčního prostředí stimulovalo ty schopnější. Otevřením státních hranic se lidem i trhu nabídlo mnoho dříve nepředstavitelných možností. Značně se rozšířila nabídka zboží včetně informačních technologií. Všechny výše uvedené faktory v souhrnu ovlivňovaly i demografické trendy. (Rychtaříková, 2010, s. 37-38)

Dominantním činitelem celkových populačních přírůstků se stalo zahraniční stěhování až po roce 2005. Pokud jde o přirozenou měnu, situace byla nejméně příznivá v letech 1994 – 2005, kdy počet zemřelých převyšoval počet živě narozených. Současnou věkovou strukturu v České republice (2008) lze označit za relativně příznivou. Tato situace však nepotrvá dlouho. (Rychtaříková, 2010, s. 43)

2.1 Geografie obyvatelstva

Rozmístění obyvatelstva světa je velmi nerovnoměrné. Tato nerovnoměrnost se neustále zvyšuje, a to nejen mezi kontinenty, ale i v jejich rámci a na hranicích jednotlivých zemí.

Proces ekonomického rozvoje ve 20. století signifikantně ovlivnil nejen velikost světové populace, ale i reprodukční proces, jehož projevem jsou výrazné změny v rozložení obyvatelstva na Zemi. Obyvatelstva na Zemi tak přibývá krajně nerovnoměrně. Největší přírůstky

díky vysoké natalitě zaznamenávají země Afriky, Latinské Ameriky a Asie. Dá se předpokládat, že světové obyvatelstvo v období příštích dvaceti let vzroste zhruba o čtvrtinu. V hospodářsky vyspělých zemích podle prognóz vzroste podíl osob starších 60 let až o 7%. Důvodem pro toto tvrzení je změna průměrného věku v zemích OECD, který se přesunul z 28,6 let v roce 1950 na 36,8 v roce 1998. Předpokládá se, že do roku 2020 dosáhne hodnoty 40 let. (Chalupa, 2007, s. 46)

3 ZÁKLADNÍ POJMY

Demografická analýza (Da) – rozbor jednotlivých složek demografické reprodukce, tj. úmrtnosti spojené s nemocností, porodností, potratovostí, sňatečností a rozvodovostí. D.a. studuje charakteristické znaky a zkoumá jejich proměnlivost v průběhu času nebo na určitém území. Nejdůležitější proměnnou je čas, kdy každá demografická událost musí být přesně časově vymezena. Výsledkem jsou pak analytická data, souhrnně vyjádřená demografickými ukazateli.

Demografická reprodukce – přirozená obnova populace s vyloučením migrace, tedy přirozená změna obyvatelstva v uzavřené populaci, kdy se bere v úvahu pouze proces rození a vymírání (porodnost, úmrtnost)

Demografická struktura – skladba obyvatelstva podle všech zjišťovaných charakteristik, tedy složení obyvatelstva podle pohlaví a věku, což jsou dva nejdůležitější biosociální znaky populace

Demografické stárnutí – zvětšování podílu starých osob v populaci, je důsledkem demografické revoluce a je způsobeno poklesem úrovně porodnosti

Demografická událost – významná životní událost, která jako hromadný jev ve vzájemné kombinaci utváří průběh demografické reprodukce a je předmětem demografické analýzy. Nejvýznamnějšími jsou narození a úmrtí, z nichž vychází charakteristiky jako například porodnost a úmrtnost popř. potratovost jako specifický druh úmrtí.

Demografické ukazatele – ukazatele získané či odvozené z evidence demografických událostí. Za demografické ukazatele jsou považovány už jednoduché absolutní údaje, např. počet obyvatel, počet narozených, zemřelých apod., které se pak dávají do vzájemných

souvislostí a počítají se poměrná neboli relativní čísla (tzv. analytická data), která se dle způsobu výpočtu označují jako ukazatele, míry, kvocienty nebo indexy:

1. V případě, že porovnáváme dva stejnorodé údaje ve stejném časovém okamžiku a ve shodném prostorovém vymezení, pak vypočtené relativní číslo určuje strukturu daného celku. Je obvykle vyjádřeno v procentech a nazýváno poměrným číslem struktury nebo poměrným číslem extenzitním – např. ukazatel maskulinity udává procento mužů v populaci
2. Dalším typem relativních čísel jsou poměrná čísla intenzitní, v nichž se ve jmenovateli nachází nositelé událostí či jevů uvedených v čitateli (např. počet zemřelých na 1000 obyvatel středního stavu) a které se nazývají míry. Podle nositelů se dělí míry na tři skupiny: v první je nositelem událostí výhradně ta část populace, u které může k události dojít (např. sňatky u svobodných), další dvě kategorie jsou míry redukované, neboť u nich u populace uvedené ve jmenovateli může, ale také nemusí k sledované události dojít. Při výpočtu měř je počet jednotek ve jmenovateli udáván buď ke středu sledovaného intervalu nebo se bere průměr z počátečního koncového stavu- jedná se tedy o tzv. střední stav obyvatelstva.
3. Typem poměrných čísel intenzitních jsou kvocienty, které se svým charakterem blíží pravděpodobnostem. Na rozdíl od měř se zde počet jednotek ve jmenovateli udává k počátku sledovaného období.
4. Posledním typem ukazatelů jsou poměrná čísla srovnávací neboli indexy. V tomto případě porovnáváme dvě stejnorodá nebo různorodá absolutní čísla, která spolu buď nesouvisí časově nebo nejsou stejně prostorově vymezena.

Uvedené dělení do skupin však není přísně dodržováno a pouze usnadňuje orientaci v této složité problematice.(Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s.26-39)

Index stáří – pomáhá měřit demografické stárnutí, i.s. bývá koncipován jako poměr postreprodukční složky a dětské složky. Častěji se v čitateli uvádí místo postreprodukční složky složka postaktivní, která není vymezena biologickou hranicí 50 let, ale ukončením ekonomické aktivity. Ta je v různých zemích odlišná. Jakkoli definovaný index stáří je vhodným nástrojem mezinárodního srovnání i charakteristikou vývoje věkového složení.(Pavlík, Rychtaříková, Šubrtová, 1986, s.123)

Generace – velká věkově vymezená skupina osob spojených dobově podmíněným způsobem myšlení a jednání a prožívající podstatná období své socializace ve shodných historických a kulturních podmínkách, pod vlivem stejných událostí. (Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s.52)

Migrace – prostorové přemísťování osob přes libovolné hranice (zpravidla administrativní), spojené se změnou místa bydliště na dobu kratší či delší, příp. natrvalo. Používá pojmu stěhování. K základním údajům patří počty stěhujících se. Objem přistěhovalých a vystěhovalých z určité územní jednotky za určité období. (Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s.66)

Mikroregion – sdružení několika obcí, za účelem spolupráce. Region malého geografického měřítka. V praxi se zpravidla jedná o účelové mikroregiony, sdružení obcí. V ČR jsou často vytvářeny za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů EU. (Mikroregiony, 2012)

Natalita = porodnost – rození dětí, hromadný jev, vztahovaný k určité populaci.

Natalitní politika – usměrňování demografického chování souvisejícího s plozením dětí pomocí přímých i nepřímých opatření ekonomických, sociálních, výchovných, právních, zdravotních atd.

Obec s rozšířenou působností - jsou města, obecními úřady obcí s rozšířenou působností jsou tedy jejich městské úřady nebo magistráty.

Obyvatelstvo – soubor lidí žijících na určitém území. Obyvatelstvo se může skládat z různých populací, etnik a také národů. V praxi se často používají termíny obyvatelstvo a populace jako synonyma. Údaje o obyvatelstvu se zjišťují pomocí správní administrativy, napro-

ti tomu jen výjimečně existují údaje za jednotlivé populace. (Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s.80)

Populace – soubor jedinců určitého živočišného druhu žijících a reprodukcujících se na vymezeném území. Pojem má biologický základ a vztahuje se prakticky na všechny živočišné druhy. (Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s.84).

Pověřený obecní úřad - je obecní úřad, který v rámci přenesené působnosti vykonává na svém území státní správu v rozsahu přiznaném „obcím s pověřeným obecním úřadem“. Obvykle tuto státní správu vykonává také pro ostatní obce v okolí. Obec s pověřeným obecním úřadem se někdy označuje jako obec II. typu nebo obec II. stupně. (Pověřený obecní úřad, 2012)

Průměrný věk - je aritmetickým průměrem věku všech jedinců v dané populaci (například obyvatel ČR, některého kraje atd.). Tento ukazatel bývá často zaměňován se střední délkou života. Pokud se tedy napíše, že „průměrný věk obyvatel stoupá“, není naprosto jasné, o který ukazatel se jedná a je potřeba ho přesněji specifikovat – například průměrný věk při úmrtí, průměrný věk žijících obyvatel, průměrný věk při prvním sňatku apod.

Rodinný stav (r.s.) – důležitý sociální, právní, statistický a demografický indikátor, který rozlišuje obyvatelstvo podle vazby na rodinu a manželství. Změny r.s. jsou významnými demografickými událostmi – sňatek, rozvod, ovdovění.

Rozvodovost – společenský a demografický jev hromadného charakteru odvozený od rozvodu jako demografické události. Její sledování, stejně jako sňatečnosti, má podpůrný význam pro studium porodnosti.

Sňatečnost – uzavírání sňatků, resp. zakládání manželství na základě zákonem daných podmínek, sledované jako hromadný demografický jev. Sňatečnost (nupcialita, míra sňa-

tečnosti) je ukazatel, který vypočteme jako poměr počtu sňatků uzavřených v určitém období ke střednímu stavu obyvatelstva. Obvykle se počítá za jeden rok a vyjadřuje se v procentech. Je to sice pouze hrubá míra, která má víceméně orientační význam, ale v historické demografii je i tak velmi obtížné ji vypočítat, protože přesný počet obyvatel známe jen málokdy. Sňatečnost je navíc ovlivňována celou řadou dalších faktorů, jakými jsou např. války, krize, životní úroveň nebo bytové poměry.

Swot analýza - zkratka anglických slov Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats, tj. silná a slabá stránka, příležitosti a hrozby. Je dnes standardní metodou regionálního rozvoje. Podstatou je odhalení a současně vzájemné porovnání vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu a možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí.

Úmrtnost – vymírání určité populace.

Věková pyramida – grafické uspořádání věkové struktury zkoumané populace k určitému datu s použitím dvojitého histogramu. (Kalibová, Pavlík, Vodáková, 2009, s 26-146)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 MIKROREGION STRÁŽNICKO A JEHO OBCE

Mikroregion Strážnicko je svazkem deseti obcí. Vznikl 29. července 2002 sdružením obcí Strážnice, Sudoměřice, Petrov, Radějov, Kněždub a Tvarožné Lhoty. Obce Žeraviny, Kozojídky, Hroznová Lhota a Tasov přistoupily rozhodnutím Valné hromady 9. září 2003. (Vinařství mikroregionu Strážnicka, 2012)

Polohou náleží Mikroregion Strážnicko do Jihomoravského kraje (Obr.1.). Všechny obce patří do okresu Hodonín. Účelem vzniku mikroregionu je společné prosazování zájmů přesahující svým rozsahem a významem každou z výše uvedených obcí. Dalšími cíli je podpora cestovního ruchu, ochrana životního prostředí, koordinace investičních akcí v zájmovém území a územní plánování v regionálním měřítku. Sdružené obce se též snaží zajistit a realizovat technickou infrastrukturu či zvyšovat zaměstnanost.

V kraji Mikroregionu Strážnicko se začaly psát první kapitoly našeho státu. Jsou spojovány s upevňováním hranic českého státu v době vlády Přemysla Otakara II. v 2. polovině 13. století, kdy došlo k trvalému připojení Strážnicka k Moravě. Zajímavostí je, že již ve starověku procházela Sudoměřicemi Jantarová cesta z Říma ke břehům Baltu, o čemž svědčí nálezy římských mincí po celé její trase.

Mikroregion Strážnicko je vinařským regionem. Viniční tratě se nachází především na jižních svazích s těžkými půdami, které dobře zadržují vodu. Klimatické a geologické podmínky zde pěstovaným vínům dodávají chuť a extraktivnost. Strážnická oblast je nejvýchodnější vinařskou lokalitou na Moravě. Mezi zdejší vinařské obce patří Strážnice, Petrov, Sudoměřice, Tvarožná Lhota, Kněždub, Hroznová Lhota a Kozojídky. Obcemi vede Strážnická vinařská stezka s posezením a informačními panely v jednotlivých obcích. (Mikroregion, 2012)

V Bílých Karpatech, zasahujících do Mikroregionu Strážnicko, je velké množství vzácných druhů živočichů i rostlin včetně orchidejí a oskeruší. Oblast je součástí biosférické rezervace UNESCO. Území je velmi atraktivní pro pěší turistiku a cykloturistiku, nachází se zde řada pěších turistických tras a několik cyklistických stezek. Stezky se dále napojují a protínají s dalšími turistickými trasami z okolních mikroregionů a se sousedním Slovenskem.

Obr. 1. Geografická mapa Jihomoravského kraje

Zdroj: ČSÚ

4.1 Hroznová Lhota

Vesnice Hroznová Lhota je součástí okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je jí město Veselí nad Moravou. Rozkládá se asi 24 kilometrů východně od Hodonína a 7 kilometrů jihovýchodně od města Veselí nad Moravou. Obec je vzdálena přibližně 8 km od slovenských hranic. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na katastrálním území této středně velké vesnice má nahlášen trvalý pobyt asi 1240 obyvatel. Pro děti školního věku zde obec zřídila základní školu vyššího stupně a rodiče menších dětí mají k dispozici také školku. K využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. V obci Hroznová Lhota má ordinaci jeden praktický lékař a jeden zubař. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž poštovní úřad. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod. Leží v průměrné výšce 203 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1447. Celková katastrální plocha obce je 908 ha, z toho orná půda zabírá

72 procent. Lesy zabírají pouze kolem jedné desetiny katastru obce. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. Obec Hroznová Lhota je významnou vinohradnickou usedlostí. (Hroznová Lhota, 2012)

4.2 Kněždub

Vesnice Kněždub je začleněna územně pod okres Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Obec Kněždub se rozkládá asi 22 kilometrů východně od Hodonína a 9 kilometrů jižně od města Veselí nad Moravou a 6 km od slovenských hranic. Národopisně spadá do historické oblasti moravského Slovácka. Počet trvale žijících osob této středně velké vesnice se pohybuje kolem čísla 1120 obyvatel. Školou povinné děti mohou v obci navštěvovat jednu základní školu a to základní školu nižšího stupně. Rodiče menších dětí mají k dispozici školku. Pro volnočasové aktivity lze využít sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. V obci Kněždub ordinuje jeden praktický lékař. Obec je plynofikována a je zde také možnost napojit se na veřejný vodovod. Kněždub leží v průměrné výšce 185 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1475. Celková katastrální plocha obce je 1609 ha, z toho orná půda zabírá 46 procent. Lesy tvoří pouze asi jednu desetinu katastru obce. Značná část katastrální výměry je pokryta trvalými travními porosty. V obci Kněždub se pěstuje také víno. (Kněždub, 2012)

4.3 Kozojídky

Vesnice Kozojídky se nachází v okrese Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Rozkládá se asi 23 kilometrů východně od Hodonína a 5 kilometrů jihovýchodně od města Veselí nad Moravou. Obec je vzdálená přibližně 10 km od slovenských hranic. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na katastrálním území této menší vesnice má nahlášený trvalý pobyt asi 490 obyvatel. Obec provozuje jednu mateřskou školu. Pro sportovní vyžití je zde k sportovní hřiště a další sportoviště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. Obec je plynofikována a je zde také možnost odebírat vodu z veřejného vodovodu. Leží v průměrné výšce 192 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce

1490. Celková katastrální plocha obce je 265 ha, z toho orná půda zabírá 73 procent. Významnou část katastru obce Kozojídky zabírají vinohrady. (Kozojídky, 2012)

4.4 Petrov

Vesnice Petrov patří do dřívějšího okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je rovněž okresní město Hodonín. Rozkládá se asi 12 kilometrů východně od Hodonína a 3 km od slovenských hranic. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na katastrálním území této středně velké vesnice má nahlášený trvalý pobyt asi 1330 obyvatel. Školáci mají v obci možnost navštěvovat jednu základní školu nižšího stupně a rodiče menších dětí mají k dispozici také školku. Volný čas lze strávit na sportovním hřišti. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. V obci Petrov má ordinaci jeden praktický lékař. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod. Vesnicí prochází železnice a je zde i železniční stanice. Leží v průměrné výšce 171 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1412. Celková katastrální plocha obce je 1177 ha, z toho orná půda zabírá 56 procent. Lesy zabírají pouze kolem jedné desetiny katastru obce. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. Obec Petrov je významnou vinohradnickou usedlostí. V katastru obce jsou rovněž ovocné sady. (Petrov, 2012)

4.5 Radějov

Vesnice Radějov se nachází na území okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Rozkládá se asi 17 kilometrů východně od Hodonína a 12 kilometrů jižně od města Veselí nad Moravou. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na území této středně velké vesnice žije trvale zhruba 820 obyvatel. Obec je vzdálená přibližně 3 km od slovenských hranic. V obci naleznou děti školního věku jednu základní školu nižšího stupně a rodiče menších dětí mají k dispozici také školku. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště a další sportoviště. Dále se zde nachází knihovna, kostel a hřbitov. V obci Radějov má ordinaci jeden praktický lékař. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž policejní stanice. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod. Leží v průměrné výšce 236 metrů nad mořem.

První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1377. Celková katastrální plocha obce je 2411 ha, z toho orná půda zabírá pouze osm procent. Dvě třetiny katastru obce jsou pokryté lesem. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. V obci Radějov se pěstuje také víno. (Radějov, 2012).

4.6 Strážnice

Město Strážnice spadá do okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Obec Strážnice se rozkládá asi 16 kilometrů severovýchodně od Hodonína a 8 kilometrů jihozápadně od města Veselí nad Moravou. Obec je vzdálená přibližně 6 km od slovenských hranic. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na katastrálním území tohoto menšího města má nahlášený trvalý pobyt asi 5770 obyvatel. V obci se nachází dvě základní školy vyššího stupně a rodiče menší dětí mohou své ratolesti umístit do školky. Volný čas zde lze trávit na koupališti, sportovním hřišti, stadionu, atd. Pro využití volného času je v obci k dispozici koupaliště, sportovní hřiště, stadion a další sportoviště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kino, kostel a hřbitov. V obci Strážnice má ordinaci několik praktických lékařů a několik stomatologů. Kromě toho je zde umístěn i domov s pečovatelskou službou a domov důchodců. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž policejní stanice a poštovní úřad. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod. Městem prochází železnice a je zde i železniční stanice. Leží v průměrné výšce 177 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1086. Celková katastrální plocha obce je 3140 ha, z toho orná půda zabírá padesát procent. Lesy zabírají pouze kolem jedné desetiny katastru obce. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. Obec Strážnice je významnou vinohradnickou usedlostí. V katastru obce jsou rovněž ovocné sady. (Strážnice, 2012)

4.7 Sudoměřice

Vesnice Sudoměřice je začleněna územně pod okres Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je rovněž okresní město Hodonín. Obec Sudoměřice se rozkládá asi 10 kilometrů východně od Hodonína. Národopisně patří do historické oblasti moravského

Slovácka. Na území této středně velké vesnice žije trvale zhruba 1200 obyvatel. Obec je vzdálená přibližně 1 km od slovenských hranic. Pro děti školního věku mají v obci k dispozici jednu základní školu nižšího stupně a rodiče menší dětí mají k dispozici také školku. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. V obci Sudoměřice má ordinaci jeden praktický lékař. Z další občanské vybavenosti je zde rovněž policejní stanice. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod. Vesnicí prochází železnice a je zde i železniční stanice. Leží v průměrné výšce 182 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1368. Celková katastrální plocha obce je 960 ha, z toho orná půda zabírá 64 procent. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem. Obec Sudoměřice je významnou vinohradnickou usedlostí. (Sudoměřice, 2012)

4.8 Tasov

Vesnice Tasov patří do dřívějšího okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Rozkládá se asi 25 kilometrů východně od Hodonína a devět kilometrů jihovýchodně od města Veselí nad Moravou. Obec je vzdálená přibližně 6 km od slovenských hranic. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Trvalý pobyt na území této středně velké vesnice má nahlášeno asi 540 obyvatel. Rodiče menších dětí mají v obci k dispozici mateřskou školu. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu a kostel. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci i veřejný vodovod. Nejbližší místo se železniční stanicí je Lipov. Leží v průměrné výšce 203 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1358. Celková katastrální plocha obce je 635 ha, z toho orná půda zabírá 65 procent. Lesy zabírají pouze kolem jedné desetiny katastru obce. Menší část plochy obce zabírají také louky (méně než jednu třetinu). V obci Tasov se pěstuje také víno. (Tasov, 2012)

4.9 Tvarožná Lhota

Vesnice Tvarožná Lhota patří územně do okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Rozkládá se asi 20 kilometrů východně od Hodonína a 11 kilometrů jižně od města Veselí nad Moravou. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na katastrálním území této středně velké vesnice má nahlášený trvalý pobyt asi 890 obyvatel. Obec je vzdálená přibližně 5 km od slovenských hranic. Pro děti školního věku mají v obci k dispozici jednu základní školu nižšího stupně a rodiče menší dětí mají k dispozici také školku. Pro využití volného času je v obci k dispozici koupaliště a sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. V obci Tvarožná Lhota má ordinaci jeden praktický lékař. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod. Leží v průměrné výšce 207 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1475. Celková katastrální plocha obce je 1747 ha, z toho orná půda zabírá 41 procent. Kolem jedné třetiny výměry obce je zalesněná. Menší část plochy obce zabírají také louky (méně než jednu třetinu). V obci Tvarožná Lhota se pěstuje také víno. (Tvarožná Lhota, 2012)

4.10 Žeraviny

Vesnice Žeraviny je součástí okresu Hodonín a náleží pod Jihomoravský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Veselí nad Moravou. Rozkládá se asi 22 kilometrů východně od Hodonína a šest kilometrů jižně od města Veselí nad Moravou. Národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka. Na území této menší vesnice má hlášený trvalý pobyt kolem 190 obyvatel. Obec je vzdálená přibližně 9 km od slovenských hranic. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu a místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci. Leží v průměrné výšce 187 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1447. Celková katastrální plocha obce je 227 ha, z toho orná půda zabírá 88 procent. (Žeraviny, 2012)

5 ANALÝZA SITUACE MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

5.1 Základní charakteristika mikroregionu Strážnicko

5.1.1 Poloha

Mikroregion Strážnicko spadá pod okres Hodonín. V okrese Hodonín žije zhruba 159 tisíc obyvatel v 82 obcích. Jeho rozloha je 1099 km². Území, na kterém se mikroregion rozkládá, je 13070 ha. Na území okresu se nachází největší zásoby ropy a zemního plynu v ČR, také se zde těží lignit. Hodonínsko je jednou z nejúrodnějších částí ČR. Ve velkém množství se zde pěstuje např. víno, zelenina, ovoce nebo i chmel.

5.1.2 Základní geografická charakteristika mikroregionu

Na Strážnicku se můžete setkat s přírodními prvky čtyř oblastí Evropy, které se zde prolínají: horské karpatské, stepní panonské, středomořské a západoevropské. Mísí se zde množství zajímavých druhů na unikátních biotopech od lužních lesů s meandry, přes stepní a květnaté louky se solitéry dubů až po horské bučiny. Proto je Strážnicko právě přírodovědci hojně chráněnou a navštěvovanou oblastí. K těmto oblastem můžeme řadit Strážnické Pomoraví, Oskovec, Osypané břehy a Váté písky.

Strážnické Pomoraví je přírodní park, kde je unikátní původní koryto řeky Moravy s meandry, se zbytky starých slepých ramen, každoročně zaplavované lužní lesy s jasanem, dubem a olšemi a podmáčené louky. Chráněné jsou i zbytky nezalesněných písčinych přesypů v okolí železniční trati. V přírodním parku Strážnické Pomoraví můžete vidět z ptáků např. čápa, volavku, ledňáčka, břehuli, bukáčka, čejku atol, ze savců u řeky např. ondatru, bobra, vzácně i vydru. Jedinečnost zdejší krajiny dokazuje také výskyt vzácných druhů protahujících a zimujících ptáků např. kormorána, husy, motáka pilicha, luňáka červeného či orla mořského. Přírodním parkem vede cyklostezka a na své si zde přijdou také milovníci rybaření.

Přírodní rezervace Oskovec, která se nachází na pravém břehu řeky Moravy na starých dubech, jasaněch a topolech na ploše 6,1 ha. je největší smíšenou kolonií desítek hnízd volavek popelavých a čápa bílého na Moravě.

Osypané břehy jsou přírodní památkou a jedná se o neregulovaný úsek řeky Moravy se třemi mohutnými meandry zařezávajícími se do přilehlých lesů. Unikátní je písčiná břehová stěna převyšující údolní nivu asi o 13 m, v níž je hnízdní kolonie břehule říční.

Poslední jmenovanou přírodní památkou je Národní přírodní památka Váté písky, což je bezlesý pruh, široký až 100 m, s délkou 5,5 km po obou stranách železnice mezi stanicemi Bzenec-Přívoz a Rohatec o výměře 94,5 ha a je jedinečnou lokalitou Vátých písků na jižní Moravě.

Z významných druhů rostlin se zde vyskytuje kavyl písčný, smil písčný, divizna brunátná; z hmyzu např. kudlanka nábožná, chroust mlynařík a pestrokřídlec podražcový. Na písčích žije i početná populace ještěrky zelené a užovky hladké, která svým vzhledem připomíná zmiji. Okolní lesy Bzenecké doubravy jsou bohaté na hříby a klouzky. Celá tato oblast spadá do chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, která se rozprostírá na ploše 715 km² táhnoucí se v délce 70 km začíná na jihu u obce Sudoměřice (u Strážnice). Bílé Karpaty byly v roce 1996 vyhlášeny biosférickou rezervací UNESCO.

6 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

6.1 Základní sídelní a ekonomická charakteristika mikroregionu

Mikroregion Strážnicko se rozkládá na území o rozloze 130,7 km². Hustota osídlení v mikroregionu je 130 obyvatel/km², což je o něco méně v porovnání s Jihomoravským krajem, kde je to 160 obyvatel/ km².

V roce 2001 představoval v České republice "venkov" 73,7 % území s 25,9 % obyvateli země. Venkovské obce měly průměrnou rozlohu 10,34 km², což bylo na hladině 82 % průměrné rozlohy obcí v zemi. Průměrný počet v jedné venkovské obci je 472 trvale bydlících obyvatel. Počet 5619 venkovských obcí znamená podíl 89,9 % obcí České republiky. Téměř 74 % území považovaného za "venkovský prostor" a podíl téměř 26 % celostátní populace prokazuje potřebu soustavné pozornosti nejen odborných kruhů české společnosti. (Obyvatelstvo našeho venkova, 2012)

Obce mikroregionu jsou převážně venkovského typu. Polovina z nich, má více než 1000 obyvatel a polovina je do 1000 obyvatel. Největší z nich je Strážnice s 5756 obyvateli (ČSÚ 2010). Jako jediná není vedena jako obec, ale má statut města.

Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 byly vymezeny správní obvody (Epravo, 2002). Strážnice je tak pro některé okolní obce POU v oblasti matriky a stavebního úřadu. Většina obcí mikroregionu má správní obvod ve Veselí nad Moravou. Některé z nich to však mají i jinak. Podrobnější přehled je v uvedené tabulce správních obvodů ORP a POU.

Největším správním obvodem je jednoznačně Hodonín, ten ovšem v případě mikroregionu Strážnicko působí jen ve spádu dvou obcí – Petrov a Sudoměřice. Nejvíce obcí spravuje správní obvod Veselí nad Moravou. Pouze obce Radějov a Tvarožná Lhota mají správní obvod POU ve Strážnici, ale ORP ve Veselí nad Moravou (viz. Tab.1.).

Tab. 1. Správní rozdělení

Obec	Správní obvod POU	Správní obvod ORP
Hr.Lhota	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Kněždub	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Kozojídky	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Petrov	Hodonín	Hodonín
Radějov	Strážnice	Veselí nad Moravou
Strážnice	Strážnice	Veselí nad Moravou
Sudoměřice	Hodonín	Hodonín
Tasov	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou
Tv.Lhota	Strážnice	Veselí nad Moravou
Žeraviny	Veselí nad Moravou	Veselí nad Moravou

Zdroj: Vlastní konstrukce na základě dat z ČSÚ

Převážná většina bytového fondu České republiky (65,8 %) je koncentrována do měst a obcí s pěti tisíci a více obyvateli. Vzhledem k neustálému nárůstu počtu domácností vzrůstá tlak na novou bytovou výstavbu právě ve městech, kde existuje největší reálná potřeba nájemních bytů. V úhrnu let 1997–2010 bylo ve městech s 10 tisíci a více obyvateli postaveno 197 092 bytů. Tento počet znamenal průměrné roční dokončování 2,53 bytů na 1000 obyvatel. Uvedenou hodnotou desetitisícová města zaostávají za celostátní úrovní (2,89) a naproti tomu intenzitní ukazatel za obce s méně než 10 tisíci obyvateli (3,03) byl mírně nadprůměrný. (Bytová výstavba ve vybraných městech a obcích ČR v letech 1997 až 2010, 2012)

Ve většině obcí mikroregionu převažuje bydlení v rodinných domech nad bytovými domy. Některé z obcí mají také bytové domy. V následujícím výčtu jsou vidět přesná čísla v jednotlivých obcích (Tab.2.).

U většiny menších obcí se očekávalo téměř stoprocentní bydlení v rodinných domech, což také statistiky dokazují. U města jako Strážnice je již poměr poněkud jiný, přesto zajímavý. Z celkového počtu 5923 (ČSÚ 2010) obyvatel jich 60% žije v rodinných domech.

Tab. 2. Struktura domovního a bytového fondu mikroregionu za rok 2001

Obec	domy celkem	z toho		trvale obydlené	z toho		Neobydlené domy s byty	z toho		obyv. v RD
		RD	bytové		RD	bytové		RD	bytové	
Hr. Lhota	389	382	3	342	336	3	47	46	0	96%
Kněždub	363	360	0	308	305	0	55	55	0	100%
Kozojídky	131	131	0	121	121	0	10	10	0	100%
Petrov	453	450	1	407	404	1	46	46	0	99%
Radějov	309	305	1	252	249	1	57	56	0	97%
Strážnice	1373	1273	77	1183	1088	77	190	185	0	60%
Sudoměřice	370	362	4	341	333	4	29	29	0	96%
Tasov	166	162	3	141	137	3	25	25	0	90%
Tv. Lhota	282	281	0	243	242	0	39	39	0	100%
Žeraviny	76	75	0	61	61	0	15	14	0	100%

Zdroj: Vlastní konstrukce na základě dat z ČSÚ

Průměrná rozloha všech obcí v mikroregionu je přibližně 13,07 km². Rozlohou největší je Strážnice. Druhou největší obcí, co se rozlohy týče, je Radějov, přestože s počtem obyvatel nedosahuje vysokých čísel v poměru ke Strážnici. Průměrná rozloha obce v ČR je 12,62 km². Tímto je regionální průměr velikosti obce vyšší než republikový.

Starostové Hroznové Lhoty, Petrova a Kněždubu se úspěšně snaží zajistit kvalitní podmínky pro rozvoj bydlení v jejich obcích. Za posledních pět let prodala Hroznová Lhota pozemky pro celkem jedenadvacet nových rodinných domů. A dalších čtrnáct jich ještě nabízí. O stavění je totiž nemalý zájem. Některé z nich jsou již hotové, další se dokončují. O bydlení se hlásí i lidé z okolních vesnic, vedení obce však dává přednost místním obyvatelům. Snahu zajistit si vlastní bydlení pocítuje také sousední obec Kněždub, kde byla provedena změna územního plánu a zpracována studie zabývající se tím, kolik nových domů by zde mělo vzniknout. I zde se projevuje zájem o bydlení lidí z okolí. V Tasově je stavět kde, ale zájem o bydlení menší. Pozemky se pořizují přes soukromníky, obecní neexistují. Obec Petrov nabídla místním možnost vlastního bydlení změnou územního plánu a to ve třech lokalitách. Vznikne tak 15 nových stavebních parcel a pro obec by to mělo znamenat, že místní nebudou odcházet jinam, ale zůstanou v této obci, což je dobře. Sudoměřice a Stráž-

nice mají dvě rozvojové plochy pro bydlení. Ve Strážnici to jsou plochy pro výstavbu nejen rodinných, ale také bytových domů. V ostatních obcích není tématu bydlení věnováno tolik pozornosti nebo se jedná pouze o jinou úroveň než v rámci obecních plánů. Většinou jde o individuální řešení těchto požadavků.

Vláda schválila koncepci bytové politiky do roku 2020. Nyní je nutné ji naplnit a to je jeden z výsledků vládního projednání materiálu připraveného Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Úředníci resortu vedeného Kamilem Jankovským již začali plnit klíčové úkoly. Začaly se zpracovávat prováděcí předpisy, které jsou směřovány nejen do oblasti čerpání zdrojů z českých, ale i evropských fondů. Celá koncepce je postavena na třech pilířích – dostupnosti, stabilitě a kvalitě. (Koncepce bytové politiky do roku 2020, 2012)

Téměř v každé z obcí se najde nějaký, pro danou obec významnější, zaměstnavatel. Většinou se ovšem jedná o drobnější živnostníky, tak větší část obyvatel za práci dojíždí do okolních větších obcí a měst. V mikroregionu Strážnicko je tak za větší obec/město považována právě Strážnice. Zde se nachází právě různí zaměstnavatelé také pro okolní obce nejen z mikroregionu. Mezi ty největší patří oděvní podnik Košulenka s.r.o., která má přibližně 200 zaměstnanců a patří tak mezi největší zaměstnavatele nejen ve městě, ale i okolí. Tento podnik se transformoval z největšího výrobního podniku košil, Šohaje. Jako další může být jmenován Alnus. Tato společnost se provádí zakázkovou výrobou luxusních kuchyní a nábytku. Prefa Brno a.s. (závod Strážnice) zaměstnává přibližně 109 lidí a zabývá se výrobou v oblasti kanalizace, ekologie, nádrží, komunikace a pozemních staveb. Patří pod ni několik závodů.

Zaměstnanost dle ekonomického sektoru jednoznačně převládá v průmyslu (Tab. 3.). Největší podíl zaměstnanců pracuje v průmyslové výrobě. Největšími zaměstnavateli v oblasti průmyslové výroby lze jmenovat společnosti: Prefa Brno a Košulenka s.r.o. ve Strážnici, Železárny ve Veselí nad Moravou, výrobu oken ve Bzenci, která probíhá ve více firmách či zinkovnu v Moravském Písku.

Významný podíl zaměstnanosti, jak dokumentuje tabulka číslo 4 je také ve stavebnictví. Kromě různých živnostníků a menších firem, je provozována ve Strážnici také jedna větší firma působící v této oblasti. Stavební společnost Kněždub s.r.o., jak již název napovídá, se zabývá realizací staveb a jejich projektováním. Zaměstnává asi 100 lidí.

Tab. 3. Zaměstnanost v průmyslu (ČSÚ –SLBD 2001)

Obec	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem	z toho pracující v průmyslu	% ekonomicky aktivního obyvatelstva	% průmysl
Hroznová Lhota	601	237	100	39,4
Kněždub	505	159	100	31,5
Kozojídky	201	97	100	48,3
Petrov	645	222	100	34,4
Radějov	382	123	100	32,2
Strážnice	2933	963	100	32,8
Sudoměřice	601	202	100	33,6
Tasov	256	112	100	43,8
Tvarožná Lhota	367	129	100	35,1
Žeraviny	94	31	100	33

Zdroj: Vlastní konstrukce na základě dat ČSÚ

Tab. 4. Zaměstnanost ve stavebnictví (ČSÚ –SLBD 2001)

Obec	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo celkem	z toho pracující ve stavebnictví	% ekonomicky aktivního obyvatelstva	% stavebnictví
Hroznová Lhota	601	94	100	15,6
Kněždub	505	105	100	20,8
Kozojídky	201	13	100	6,5
Petrov	645	105	100	16,3
Radějov	382	54	100	14,1
Strážnice	2933	338	100	11,5
Sudoměřice	601	60	100	10
Tasov	256	38	100	14,8
Tvarožná Lhota	367	62	100	16,9
Žeraviny	94	18	100	19,1

Zdroj: Vlastní konstrukce na základě dat ČSÚ

Až za průmyslem a stavebnictvím můžeme hledat zemědělství, které se i v této zemědělské oblasti neřadí k hlavním zaměstnavatelům. I přesto se najde v okolí hodně zemědělských podniků a vinařských společností, zabývajících se zpracováním a prodejem vína. Ve Strážnici je jich hned několik, avšak nejvýznamnějším z nich je Žerotín a.s., jež pracovává pouze vlastní hrozny a mezi jehož speciality patří ledové a slámové víno.

Jak již bylo zmíněno, nejvíce obyvatel mikroregionu je zaměstnáno hlavně v oblasti průmyslu nebo stavebnictví. Z uvedených tabulek je zřejmé, o které obce se jedná a jaký poměr to činí k celkovému počtu obyvatel. Celkový přehled zaměstnanosti dle jednotlivých sektorů je uvedena v přílohové části práce (PŘÍLOHA P III).

6.2 Demografická analýza mikroregionu Strážnicko

6.2.1 Věková struktura

Věková struktura obyvatelstva je velmi důležitou charakteristikou, která vypovídá o povaze života v obci, životním stylu jejích obyvatel a zejména o potřebách a možnostech obyvatel obce. Ty se v průběhu životního cyklu zásadně mění, ať už se to týká nároků na bydlení, využívání základních služeb, požadavků na sociální infrastrukturu nebo dopravu. V souvislosti s pokračujícím demografickým stárnutím společnosti nabývá tato otázka na důležitosti. (Rabušic, 1995, str.21)

Grafy věkové struktury názorně ukazují věkové složení obyvatelstva a demografické stárnutí české populace. Vzrůstající nerovnoměrnosti z hlediska věkového složení považujeme za jeden z hlavních faktorů sociálně prostorové diferenciaci území ČR. Nárůst podílu seniorů se sníženou prostorovou mobilitou v některých specifických oblastech, kombinovaný s nedostatečnou dopravní dostupností základních služeb a sociální infrastruktury, významným způsobem snižuje kvalitu života této skupiny obyvatel. (Rabušic, 1995, str.21-23)

Česká populace prošla v 90. letech obdobím bouřlivých změn demografického chování. Jedním z nejtypičtějším znakem je prudké snižování porodnosti a tím úbytek populace v rozmezí let 0-14.

Stárnutí populace a snižování podílu dětské složky ve věkovém složení obyvatelstva je průvodním jevem populačního vývoje posledních let v celé naší společnosti, proces je zřejmý především z údajů delšího časového období.

Velmi obdobná je situace také v mikroregionu Strážnicko. Situace se liší obec od obce, ovšem ne nijak dramaticky. Většinou nejnižší stavy jsou konkrétně ve věkové složce kolem 5 let věku, souhrnně to ovšem platí pro věkovou skupinu 0 – 14 let. Nejvíce pravidelnou věkovou strukturu znázorněnou do grafu má pravděpodobně obec Hroznová Lhota, nejméně pak nejmenší obec Žeraviny. Zde v určitých kategoriích věkových či pohlaví zcela chybí

daná data. V tomto ukazateli se mikroregion Strážnicko nijak výrazně neliší v trendu snižování dětské složky a zvyšování postproduktivní složky, co se týče srovnání s celorepublikovými daty. Všechny grafické výstupy za jednotlivé obce jsou uvedeny v přílohách (PŘÍLOHA P I).

Snižování porodnosti se samozřejmě projevilo rychlým celkovým stárnutím populace. V souhrnných údajích popisujících základní rozdělení obyvatel do věkových kategorií se ovšem zatím rychlý úbytek podílu dětí v populaci projevil zvýšeným podílem lidí v produktivním věku a nikoliv růstem podílu obyvatel v postproduktivním věku. V každé z uvedených obcí je velmi jasně vidět velmi slabá složka v dětském věku 0 – 14 let, což není správně. Zvyšuje to nejen průměrný věk, ale i ovlivňuje další dění v obci.

6.2.2 Demografická struktura a vývoj

Celkový počet obyvatel v mikroregionu je 13629 (k 31.12.2010). Až do roku 2006 se počet obyvatel v mikroregionu Strážnicko snižuje. Od roku 2007 již dochází k pozvolnému nárůstu.

Co se týče jednotlivých obcí, tak pouze v Sudoměřicích a Žeravinách došlo v posledních dvou letech k nárůstu. Stejně tak v obci Tasov dochází v posledních čtyřech letech k pozvolnému růstu počtu obyvatel. V porovnání s posledním sčítáním lidu v roce 2001 došlo k nárůstu dokonce v pěti obcích z deseti, což je dobrý výsledek. V Sudoměřicích to může být dáno dostupností pozemků a příznivou lokalitou.

V porovnání s rokem 2001 to je mírný pokles, kdy mikroregion obývalo celkem 13805 obyvatel. Nejlidnatější obcí mikroregionu Strážnicko co do počtu obyvatel je Strážnice, což vlastně není obec, ale město. Je největší z těchto obcí co do počtu obyvatel. Nejméně obyvatel vykazuje obec Žeraviny. Celkový vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Strážnicko je znázorněn v níže uvedeném grafu (Graf 1.).

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel za mikroregion (2001-2011)

Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

Nejvýraznější pokles počtu obyvatel nastal v roce 2006. Od tohoto roku dochází k pozvolnému navyšování. Jednotlivá data k vývoji obyvatel v každé z obcí jsou zpracovány v grafech v přílohách (PŘÍLOHA P IV).

Výše jsou uvedena data k vývoji počtu obyvatel mikroregionu Strážnicko. Pro lepší přehled poměru mužů a žen a jejich věkového složení, je třeba dalších analýz. K tomu nám pomohly demografické statistiky a věková struktura. Naopak níže uvedená data jsou vyjádřením demografické struktury za rok 2001, tedy k poslednímu oficiálnímu výsledku SLDB, částečně také za rok 2011. Tyto ovšem bez podrobnějšího dělení jako je tomu v roce 1991. Dle statistik je většinou poměr žen vyšší než mužů. Co se týče ekonomicky aktivních, tak zde je poměr právě opačný a převyšuje vyšší poměr mužů k ženám.

Tab. 5. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Hroznová Lhota	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	1274	100	
z toho muži	629	49,37	
z toho ženy	645	50,63	
ekonomicky aktivní	601	100	
z toho muži	351	58,4	
z toho ženy	250	41,6	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	1291	100	
z toho muži	625	48,41	
z toho ženy	666	51,59	
ekonomicky aktivní	603	46,71	
z toho nezaměstnaných	70	11,61	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 6. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Kněždub	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	1097	100	
z toho muži	531	48,4	
z toho ženy	566	51,6	
ekonomicky aktivní	505	100	
z toho muži	289	57,2	
z toho ženy	216	42,8	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	1133	100	
z toho muži	556	49,07	
z toho ženy	577	103,78	
ekonomicky aktivní	569	50,22	
z toho nezaměstnaných	82	14,41	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 7. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Kozojídky	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	468	100	
z toho muži	233	49,79	
z toho ženy	235	50,21	
ekonomicky aktivní	201	100	
z toho muži	111	55,23	
z toho ženy	90	44,77	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	507	100	
z toho muži	248	48,92	
z toho ženy	259	51,08	
ekonomicky aktivní	238	46,94	
z toho nezaměstnaných	23	9,66	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 8. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Petrov	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	1382	100	
z toho muži	686	49,64	
z toho ženy	696	50,36	
ekonomicky aktivní	645	100	
z toho muži	368	57,05	
z toho ženy	277	42,95	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	1337	100	
z toho muži	661	49,44	
z toho ženy	676	50,56	
ekonomicky aktivní	695	51,98	
z toho nezaměstnaných	101	14,53	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 9. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Radějov	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	857	100	
z toho muži	400	46,67	
z toho ženy	457	53,33	
ekonomicky aktivní	382	100	
z toho muži	212	55,5	
z toho ženy	170	44,5	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	803	100	
z toho muži	406	50,56	
z toho ženy	397	49,44	
ekonomicky aktivní	374	46,58	
z toho nezaměstnaných	51	13,64	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 10. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Strážnice	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	5983	100	
z toho muži	2861	47,82	
z toho ženy	3122	52,18	
ekonomicky aktivní	2933	100	
z toho muži	1621	55,27	
z toho ženy	1312	44,73	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	5777	100	
z toho muži	2831	49,00	
z toho ženy	2946	51,00	
ekonomicky aktivní	2852	49,37	
z toho nezaměstnaných	339	11,89	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 11. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Sudoměřice	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	1203	100	
z toho muži	581	48,3	
z toho ženy	622	51,7	
ekonomicky aktivní	601	100	
z toho muži	331	55,07	
z toho ženy	270	44,93	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	1263	100	
z toho muži	615	48,69	
z toho ženy	648	51,31	
ekonomicky aktivní	607	48,06	
z toho nezaměstnaných	75	12,36	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 12. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Tasov	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	554	100	
z toho muži	277	50	
z toho ženy	277	50	
ekonomicky aktivní	256	100	
z toho muži	160	62,5	
z toho ženy	96	37,5	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	550	100	
z toho muži	271	49,27	
z toho ženy	279	50,73	
ekonomicky aktivní	267	48,55	
z toho nezaměstnaných	24	8,99	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 13. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Tvarožná Lhota	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	851	100	
z toho muži	418	49,1	
z toho ženy	433	50,9	
ekonomicky aktivní	367	100	
z toho muži	205	55,9	
z toho ženy	162	44,1	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	905	100	
z toho muži	452	49,94	
z toho ženy	453	50,06	
ekonomicky aktivní	422	46,63	
z toho nezaměstnaných	65	15,40	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

Tab. 14. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011)

Žeraviny	počet	%	2001
obyvatelstvo celkem	186	100	
z toho muži	95	51,1	
z toho ženy	91	48,9	
ekonomicky aktivní	94	100	
z toho muži	57	60,6	
z toho ženy	37	39,4	
	počet	%	2011
obyvatelstvo celkem	200	100	
z toho muži	98	49,00	
z toho ženy	102	51,00	
ekonomicky aktivní	93	46,50	
z toho nezaměstnaných	17	18,28	

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

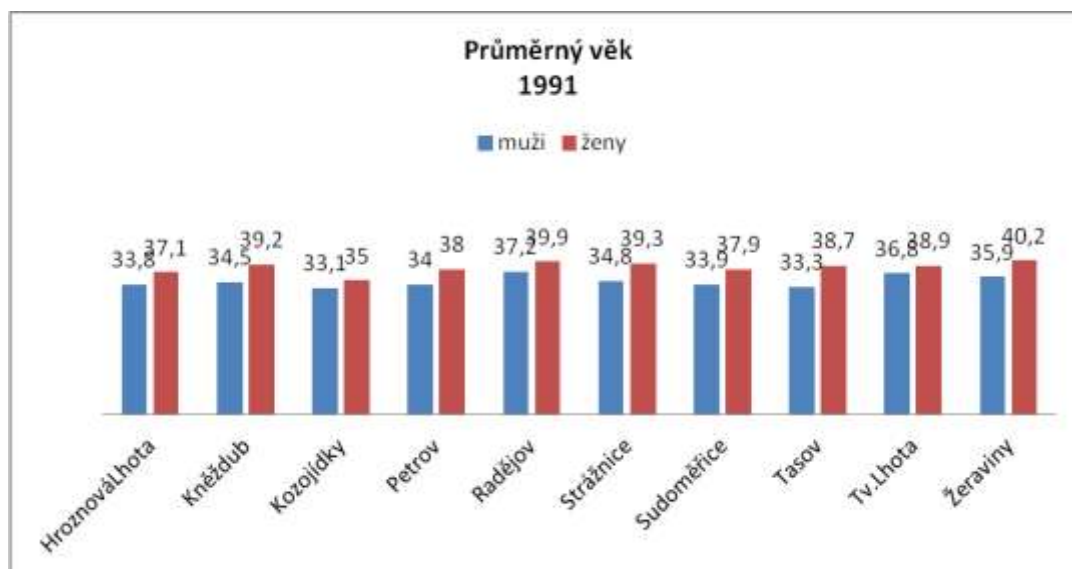
Ve výše uvedených tabulkách 5-14 je zobrazen stručný přehled demografické struktury v jednotlivých obcích mikroregionu. Jako podkladová data byly použity údaje ze SLBD 2001 a z 2011 jen jako neoficiální, s rozdílným dělením než v roce 2001. Ve všech obcích je zřejmý vyrovnaný poměr mužů a žen, co do počtu obyvatel. Stejně tomu tak je dle statistických údajů také na úrovni celého území ČR, což znamená, že to v mikroregionu není nijak odlišné.

K základním ukazatelům charakterizujícím strukturu obyvatelstva podle věku patří průměrný věk. Průměrný věk v roce 1991 je 36,3 let, 2001 je 38,8 let a 2010 byl v rámci České republiky 40,8 let. Průměrný věk za jednotlivé obce byl zjišťován za rok 1991 a 2001. Ve všech obcích se tento průměrný věk postupně zvyšuje, což dokazuje také průměr za celou republiku. Průměrný věk mužů v Jihomoravském kraji dosáhl v roce 2010 hranice 39,4 let, což bylo o 4,6 roku více než v roce 1991, průměrný věk žen se v roce 2010 ve srovnání s rokem 1991 zvýšil o 4,2 let a dosáhl hodnoty 42,7 let. (ČSÚ, 2012)

Za růstem průměrného věku je stárnutí společnosti i nízký počet narozených dětí. Délka života se prodlužuje a starších lidí v Česku přibývá. Toto je způsobeno lepší zdravotní péčí, její dostupností a celkově lepší životní úrovní dnešních lidí.

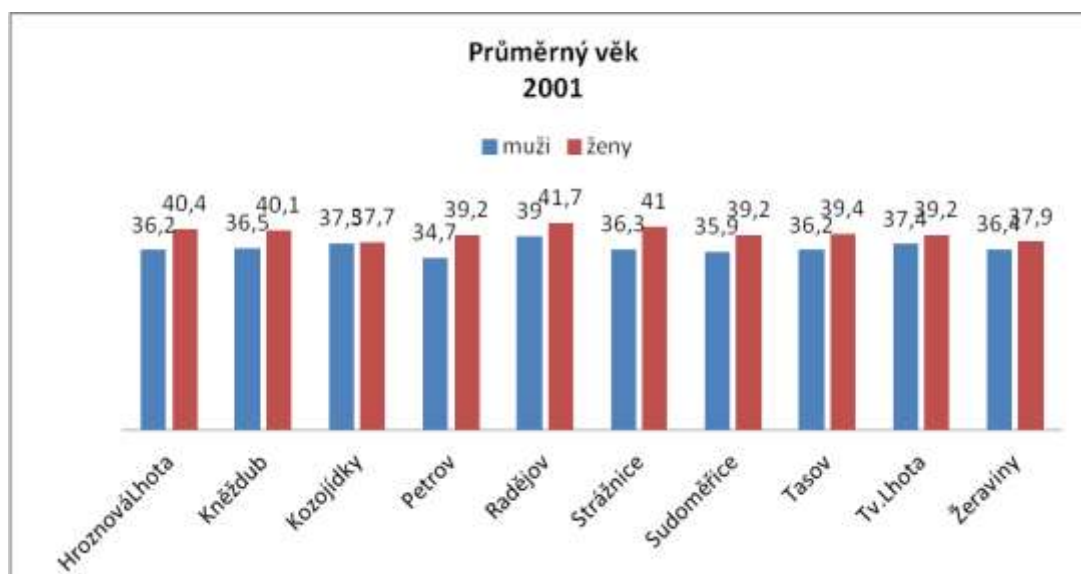
Ve sledovaných letech 1991 (Graf 2.) a 2001 (Graf 3.) došlo opravdu ve všech obcích k navýšení průměrného věku obyvatel, a to jak mužů tak i u žen. Tímto se jen potvrzují různé statistické výzkumy a to na celém území ČR, že průměrný věk stále roste.

Graf 2. Průměrný věk obyvatelstva mikroregionu (1991)

Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

Graf 3. Průměrný věk obyvatelstva mikroregionu (2001)

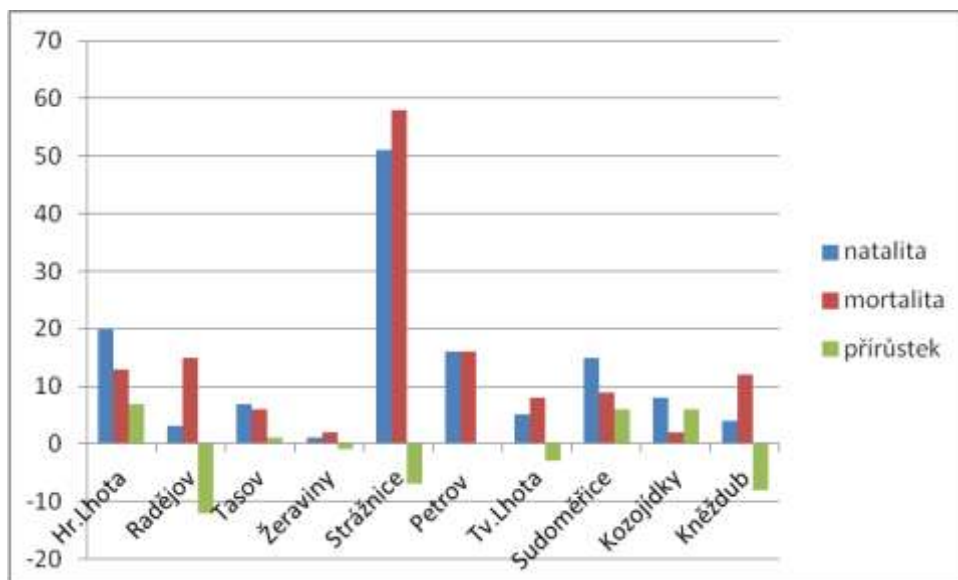
Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

6.2.3 Natalita, mortalita, migrace

Jedním z nejčastějších a nejdůležitějších demografických ukazatelů je natalita a mortalita. Tyto spolu velmi úzce souvisí. Jsou to počty narozených a zemřelých na daném území. V našem případě jde o mikroregion a dané obce. Jelikož přírůstek (narození) v určitém počtu může být pro jednu obec zanedbatelný, pro jinou to může být významný údaj. Proto se tento údaj uvádí v číslech přepočtených na 1000 obyvatel, což je nejpřesnější.

Níže je uvedeno názorné grafické vyjádření z roku 2001, což je jen pro ilustraci údajů natality a mortality v jednotlivých obcích mikroregionu (Graf 4.).

Graf 4. Natalita, mortalita (2001)

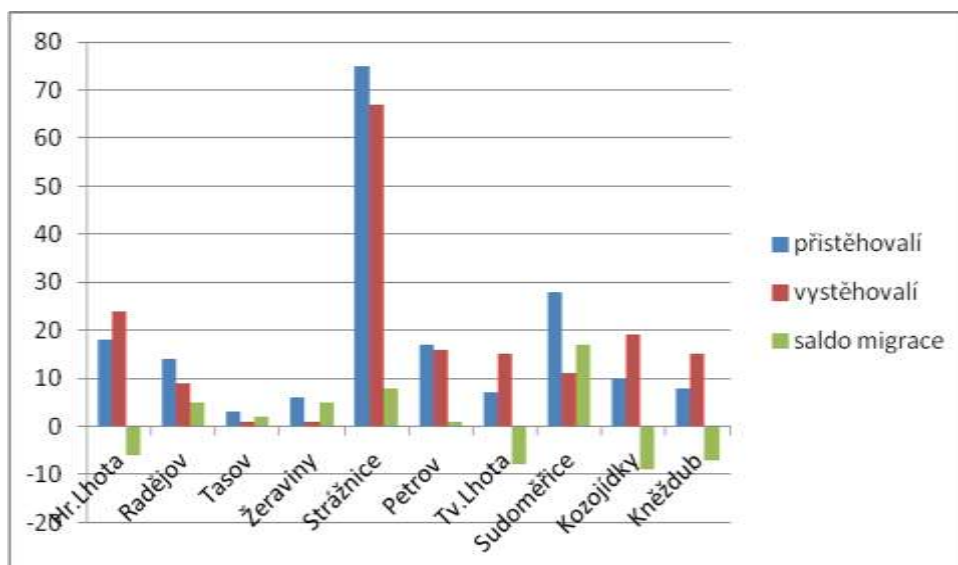

Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých v daném období a v dané oblasti se nazývá přirozený přírůstek. Je-li počet živě narozených dětí nižší než počet zemřelých, jedná se o tzv. přirozený úbytek, resp. úbytek přirozenou měrou. Přirozený přírůstek je tak ukazatelem tempa růstu obyvatelstva.

Stejně jako ukazatele natality a mortality, jsou obdobně graficky znázorněny také data mechanické migrace, jako rozdílu mezi přistěhovalými a vystěhovalými v roce 2001 (Graf 5.). Grafické zobrazení napomáhá lepší představě a usnadňuje srovnávání jednotlivých obcí.

Graf 5. Mechanická migrace (2001)

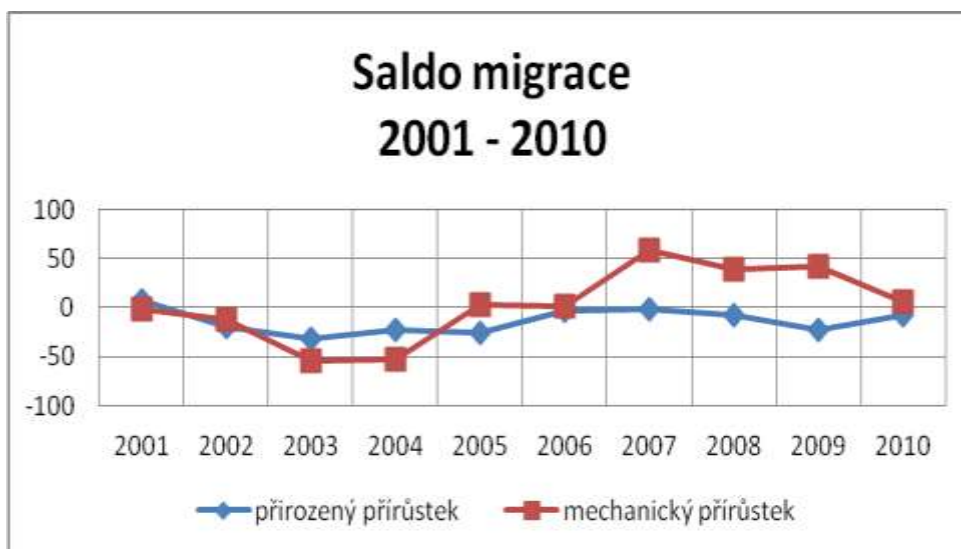
Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

Z grafu plyne, že převážná většina obcí má vyšší poměr přistěhovalých než vystěhovalých. Saldo mechanické migrace je tudíž pro většinu obcí kladné, tudíž příznivé. Další data z období 2001 – 2010 jsou provedeny vlastními výpočty na základě statistických dat ze SLBD a ostatních demografických statistik. V rámci přirozené migrace jsou téměř pro všechny roky výsledky v záporných číslech.

V roce 2010 se v kraji živě narodilo 13 040 dětí, na 1 000 obyvatel tak připadlo 11,31 narozených dětí. Hrubá míra porodnosti byla mezi kraji 4. nejvyšší. Porodnost se v kraji zvyšovala nepřetržitě od roku 1999, v roce 2008 dosáhla hodnoty 11,54 ‰. V posledních dvou letech ale došlo k nepatrnému poklesu porodnosti. (ČSÚ, 2012) V mikroregionu je tomu trochu jinak a na 1000 obyvatel připadalo ve stejném roce 2010 -7 narozených dětí. Nejlepším rokem pro přirozený přírůstek byl rok 2001, což byl jediný kladný výsledek za toto období, tj. 7 dětí na 1000 obyvatel v celém mikroregionu.

Co se týká mechanické migrace, byla v druhé polovině sledovaného období v kladných číslech, do roku 2004 byla čísla tohoto ukazatele minusová, s výjimkou roku 2002. Celkový vývoj mechanické i přirozené migrace je znázorněn v uvedeném grafu (Graf 6.).

Graf 6. Saldo migrace – mikroregion Strážnicko (2001-2010)

Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

6.3 Sociální analýza mikroregionu Strážnicko

6.3.1 Vzdělání

Vzdělání slouží jako příklad jevu, který je výrazně diferencován právě na mikroúrovni, velké rozdíly v úrovni nejvyššího dosaženého vzdělání i v počtu let školní docházky jsou mezi jádrem a zázemím metropolitních regionů. Nová sociálně ekonomická polarizace vzniká v ČR v současnosti nejčastěji jako důsledek procesů sociální a etnické segregace, výstavby bydlení pro bohatší část populace ve vybraných atraktivních oblastech měst a jejich zázemích. (Ouředníček, Temelová, Pospíšilová (eds.), 2011, s. 29,31).

Regionální diference tohoto ukazatele je zachována. Nejvíce lidí s nejnižším vzděláním se vyskytuje v příhraničních oblastech, naopak nejméně jich žije ve velkých městech.

V rámci mikroregionu Strážnicko je dostupnost vzdělání obecně velmi dobrá. Pouze tři z těchto obcí nemají vlastní školu. Menší obce jsou pouze na úrovni prvního stupně vzdělání. Další stupeň je však k dispozici hned v další obci, tedy městě Strážnici. Tato nabízí vícestupňové vzdělávání. Kromě vysokoškolského, nabízí všechny ostatní úrovně. Také nejbližší vysoká škola není daleko, tudíž dostupnost vysokoškolského vzdělání je také dobrá. Možnosti jsou tedy asi větší než v dřívější době. To také dokazují tabulky (PŘÍLOHA P II) s přehledem jednotlivých kategorií úrovní vzdělání obyvatel obcí.

Na všech úrovních dochází ke zvýšení počtů vzdělaných, až na nějaké výjimky. Což znamená výrazný posun ve vzdělání lidí, čím se také zvyšuje potenciální zaměstnanost. Bohužel, ovšem ani to není zárukou 100% zaměstnanosti. Pokud se však zaměříme na úroveň vysokoškolského vzdělání všeobecně, v každé z obcí došlo oproti předchozímu sledovanému roku vždy k nárůstu. Nelze pouze srovnat rok 1991, kdy toto nebylo uváděno. Stejně tak v roce 2011 jde jen o předběžné výsledky a bližší dělení není zatím zpřístupněno. Tento nárůst může být dán novými možnostmi studia, jako je i distanční forma studia při zaměstnání a příležitostmi studia v bližších školských zařízeních, čili dostupností. Zvýšení úrovně vzdělání lidí se projevilo také úbytkem lidí s nižším vzděláním.

6.3.2 Náboženské vyznání

Data ze sčítání 1991 a 2001 dokazují, že v 90. letech poměrně rychlým tempem pokračovala sekularizace českého obyvatelstva. Celkový počet věřících se snížil o více než jeden milión a jejich podíl v populaci úměrně tomu klesl ze 44 % na necelých 32 %. Vzrostl počet lidí hlásících se k vyznáním, která u nás nebývala tradiční, a k novým církvím. Počet lidí, hlásících se k tradičně největším církvím – římskokatolické církvi, českobratrské evangelické církvi a československé husitské církvi – se snížil v absolutním i relativním vyjádření. Jasně dominantní podíl mezi lidmi hlásícími se k nějakému náboženskému vyznání si zachovali katolíci. Co se týká mikroregionu, ani ten není výjimkou a tato republiková čísla se také zde potvrzují. Ve všech deseti obcích mikroregionu došlo k rapidnímu poklesu všech věřících. Jelikož ke katolickému vyznání se hlásilo až 90 % populace obcí, týká se to hlavně tohoto vyznání. Mnohdy se jedná až o 60- ti % pokles v poměru k celkovému počtu obyvatel. Logicky tak dochází k nárůstu počtu lidí bez vyznání či nezjištěné církve. Mnoho lidí totiž uvádí, že sice jsou věřícími, avšak nehlásí se oficiálně k žádné z církví. Analyzovaná byla data z let SLBD 1991, 2001 a 2011 jen jako neoficiální výsledky v celkových počtech.

6.3.3 Národnostní struktura

Srovnání údajů o národnostní struktuře ze sčítání v roce 1991 a 2001 ukazuje na zdánlivě dramatické změny – počet osob hlásících se k moravské nebo slezské národnosti se za deset let snížil. Hlavní příčinou tohoto rozdílu nebyla samozřejmě migrace ani demografické změny, ale skutečnost, že výrazně poklesla ochota Moravanů a Slezanů vyjadřovat svoji

regionální identitu v kategorii „národnost“. Výsledky jsou v procentuelním vyjádření mnohdy téměř zanedbatelné. Jasným poměrem převažuje národnost česká a moravská, kdy se jen přeměnila výše tohoto poměru z roku 1991 na 2001 a opačně. Místy se ještě vyskytuje národnost slovenská, jelikož se jedná pohraničí se Slovenskem. Ostatní národnosti jsou ve velmi malém zastoupení. Složení národnostní struktury a náboženského vyznání, může velmi ovlivňovat celkové postoje obyvatel k okolí.

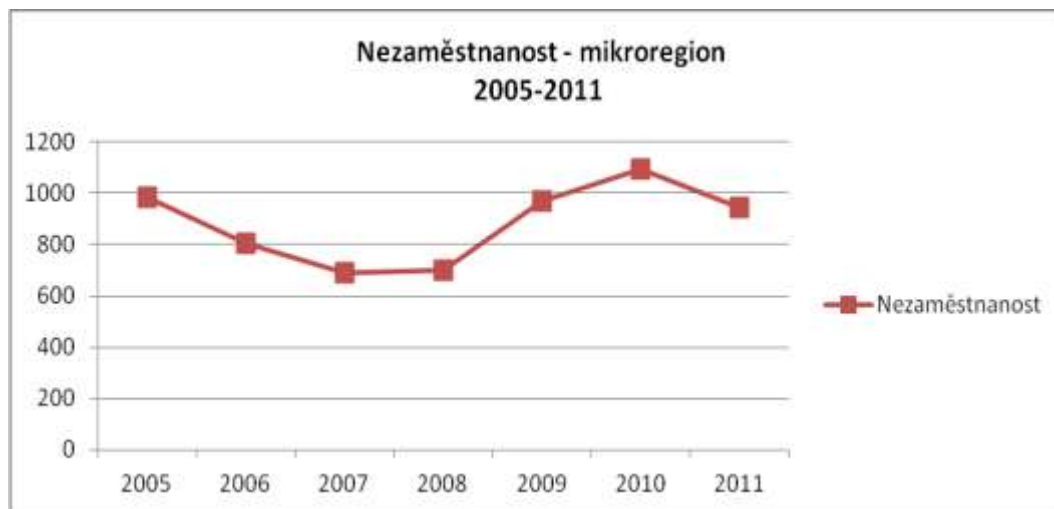
6.3.4 Nezaměstnanost

Je jednou z nejvíce sledovaných charakteristik ekonomického prostředí území, která se zároveň bezprostředně dotýká života prakticky každého občana. Práce je pro člověka důležitá nejen z hlediska finančního zajištění sebe a svých blízkých, ale také ve vztahu k určení vlastní pozice v rámci společnosti. Ztráta zaměstnání znamená pokles životní úrovně, který je spolu s následným omezeným kontaktem s pracovním trhem považován za klíčový faktor sociálního vyloučení (Mareš a kol., 2008). Rostoucí délkou nezaměstnanosti je navíc umocněno riziko dalších sociálně-patologických problémů (např. kriminalita, rodinné nebo sociální konflikty).

V rámci České republiky existují obce a regiony postižené strukturální nezaměstnaností, které se zároveň potýkají s nejvyšší dlouhodobou nezaměstnaností obyvatelstva. Jedná se především o Ústecko a Moravskoslezsko. Kromě již uvedených oblastí České republiky postiženými strukturální nezaměstnaností jsou i další území s nepříznivými hodnotami míry nezaměstnanosti. Jedná se především o (i) periferní obce v blízkosti státních hranic (Šluknovsko, Frýdlantsko, Jesenicko, Hodonínsko, Kašperské Hory), podél hranic kraje Středočeského a i významný pás obcí na česko-moravském pomezí. Tyto oblasti trpí nejen nedostatkem pracovních příležitostí, ale také omezenou dopravní obsluhností. Mezi tyto oblasti patří také mikroregion Strážnicko. Údaje o nezaměstnanosti v této oblasti jsou za období 1991 až 2011. Míra nezaměstnanosti je podíl nezaměstnaných ku všem osobám schopným pracovat (tedy zaměstnaným i nezaměstnaným).

Graf 7. Stav nezaměstnanosti v regionu (2005-2011)

Zdroj: Vlastní konstrukce s využitím přepočtených dat z ČSÚ

V uvedeném grafu číslo 7 je vyjádřen vývoj nezaměstnanosti v mikroregionu Strážnicko v letech 2005 až 2011. Je zde vidět docela vysoká nezaměstnanost, v posledních letech již se snižujícím se vývojem. Stále i tak patří okres Hodonín mezi oblasti s nejvyšší nezaměstnaností v Jihomoravském kraji s hodnotou 14,10 % za rok 2011. Na úrovni celé ČR jde o hodnotu 8,6 % míry nezaměstnanosti, což zde značně převyšuje.

6.3.5 Sňatečnost, rozvodovost

Rozhodná data pro sňatečnost a rozvodovost byla vybrána jen průřezem lety 1991, 2001 a 2011 (Tab.15.). Z roku 2011 jsou data považována opět pouze za neoficiální výsledky. Jsou to data převzata z tabulek statistického úřadu, přepočtena na střední stav obyvatelstva.

Průměrné hodnoty za území ČR jsou 4,3 pro sňatek a 2,7 pro rozvod. Na krajské úrovni jde o hodnotu 4,42 v roce 2010.(ČSÚ, 2012)

Pro mikroregion to znamená, že i přes mírný pokles oproti roku 1991, jde stále o vyšší hodnoty v porovnání s ČR a lidé zde stále vidí smysl hlavně v soužití se sňatkem a také minimalizují životní situace jako je rozvod. Příčinou může být vysoký poměr lidí věřících, i přes dosavadní klesající trend.

Tab. 15. Sňatečnost a rozvodovost v mikroregionu

Obec	1991				2001				2011			
	sňatek	rozvod	podíl sňatek	podíl rozvod	sňatek	rozvod	podíl sňatek	podíl rozvod	sňatek	rozvod	podíl sňatek	podíl rozvod
Hr.Lhota	9	0	6,88	0,00	5	1	3,90	0,78	4	2	3,12	1,56
Kněždub	5	0	4,50	0,00	4	1	3,64	0,91	6	1	5,32	0,89
Kozojídky	2	0	4,48	0,00	2	1	4,26	2,13	2	2	3,96	3,96
Petrov	7	0	5,06	0,00	5	1	3,62	0,72	5	3	3,76	2,26
Radějov	8	0	9,55	0,00	6	1	7,01	1,17	7	0	8,68	0,00
Strážnice	40	4	6,58	0,66	25	15	4,19	2,52	28	18	4,84	3,11
Sudoměřice	9	2	7,57	1,68	10	2	8,32	1,66	7	2	5,54	1,58
Tasov	5	0	9,11	0,00	2	0	3,60	0,00	3	1	5,40	1,80
Tv.Lhota	3	1	3,44	1,15	5	1	5,85	1,17	2	5	2,21	5,53
Žeraviny	1	0	5,92	0,00	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00
Mikroregion	89	7	6,38	0,50	64	23	4,62	1,66	64	34	4,65	2,47

Zdroj: Vlastní konstrukce na základě dat ČSÚ

6.3.6 Přehled dle stavu obyvatel

Do tohoto přehledu patří stav obyvatelstva, jako jsou svobodní, ženatí/vdané, rozvedení a ovdovělí. Na základě dat ze statistického úřadu byla provedena analýza těchto stavů v jednotlivých obcích mikroregionu Strážnicko. I přes příznivá čísla z analýzy sňatečnosti a rozvodovosti (Tab.16) vyplývá, že nastal trend zvyšování počtů lidí svobodných, tím také nastává snižování lidí vdaných či ženatých. Počty stavu rozvedených nejsou příliš závratné, zato stavy ovdovělých jsou velmi nevyrovnané. Vždy převažují vyšší čísla pro ženy.

Tab. 16. Stav obyvatelstva v mikroregionu

		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
Hroznová Lhota	muži	273	327	15	14	0	2001
	ženy	208	326	22	89	0	
	% z 1274	37,76	51,26	2,90	8,08	0,00	
	muži	270	306	33	14	0	2011
	ženy	226	303	35	95	0	
	% z 1291	38,42	47,17	5,27	8,44	0,00	
		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
Kozojídky	muži	100	120	4	9	0	2001
	ženy	87	121	9	18	0	
	% z 468	39,96	51,50	2,78	5,77	0,00	
	muži	111	125	6	6	0	2011
	ženy	99	126	10	24	0	
	% z 507	41,42	49,51	3,16	5,92	0,00	
		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
Kněždub	muži	224	286	9	12	0	2001
	ženy	184	281	6	93	2	
	% z 1097	37,19	51,69	1,37	9,57	0,18	
	muži	253	270	19	11	0	2011
	ženy	190	269	22	95	0	
	% z 1133	39,10	47,57	3,62	9,36	0,00	
		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
Petrov	muži	315	330	21	16	4	2001
	ženy	228	333	20	114	1	
	% z 1382	39,29	47,97	2,97	9,41	0,36	
	muži	302	285	46	27	0	2011
	ženy	242	282	39	113	0	
	% z 1337	40,69	42,41	6,36	10,47	0,00	
		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
Radějov	muži	163	213	10	14	0	2001
	ženy	153	215	24	65	0	
	% z 857	36,87	49,94	3,97	9,22	0,00	
	muži	173	193	25	15	0	2011
	ženy	136	186	28	47	0	
	% z 803	38,48	47,20	6,60	7,72	0,00	
		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
Strážnice	muži	1235	1416	128	57	25	2001
	ženy	1035	1426	173	415	73	
	% z 5983	37,94	47,50	5,03	7,89	1,64	
	muži	1287	1312	180	52	0	2011
	ženy	984	1302	258	401	0	
	% z 5777	39,31	45,25	7,58	7,84	0,00	

Sudoměřice		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
	muži	258	293	15	14	1	2001
	ženy	214	293	28	87	0	
	% z 1203	39,24	48,71	3,57	8,40	0,08	
	muži	264	314	29	8	0	2011
	ženy	206	317	42	83	0	
% z 1263	37,21	49,96	5,62	7,21	0,00		
Tasov		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
	muži	116	144	11	6	0	2001
	ženy	90	143	8	36	0	
	% z 554	37,18	51,81	3,43	7,58	0,00	
	muži	118	133	11	8	0	2011
	ženy	98	135	15	30	0	
% z 550	39,27	48,73	4,73	6,91	0,00		
Tv. Lhota		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
	muži	172	215	13	18	0	2001
	ženy	148	212	9	64	0	
	% z 851	37,60	50,18	2,59	9,64	0,00	
	muži	205	212	23	12	0	2011
	ženy	149	210	21	73	0	
% z 905	39,12	46,63	4,86	9,39	0,00		
Žeraviny		svobodní	vdané/ženatí	rozvedení	ovdovělí	nezjištěno	Rok
	muži	49	45	0	1	0	2001
	ženy	33	43	4	11	0	
	% z 186	44,09	47,31	2,15	6,45	0,00	
	muži	53	41	3	1	0	2011
	ženy	37	43	9	13	0	
% z 200	45,00	42,00	6,00	7,00	0,00		

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

7 SWOT ANALÝZA

Analýza slabých a silných stránek, příležitostí a hrozeb mikroregionu Strážnicko. SWOT analýza vychází ze situační analýzy.

Tab. 17. SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
vysoký přírodní a kulturní potenciál silná průmyslová základna dobrá demografická struktura obyvatelstva rozvoj ekologicky orientovaného zemědělství dostatek vzdělávacího zařízení dostatek vhodných ploch pro bydlení dostupnost kvalifikované pracovní síly	odlehlá dopravní poloha mimo významné tranzitní cesty vysoká zaměstnanost v primárním sektoru nízká intenzita soukromého podnikání vysoká míra nezaměstnanosti nízká úroveň sektoru služeb nízká podpora bydlení velký podíl chráněných území a ploch s regulativy
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
posílení tranzitní funkce rozvoj přeshraniční spolupráce rozvoj cestovního ruchu podpora tradičních odvětví rozvoj venkova rozvoj obytných zón	izolace prostoru v důsledku špatné dopravní dostupnosti vysoká nezaměstnanost nepřipravenost podnikatelských zón nedostatek pracovních míst v místě odliv mladých lidí odliv lidí s vyšším vzděláním

Zdroj: Vlastní konstrukce z dat ČSÚ

7.1 Shrnutí

Z uvedené swot analýzy (Tab. 17) pro mikroregion Strážnicko plyne, že v současné době lze největší problém spatřovat v oblasti zaměstnanosti a z toho plynoucí vysoké míře nezaměstnanosti. Další možnou hrozbou pro mikroregion může být také nízká podpora bydlení. Stejně tak třeba velký podíl chráněných území a ploch s regulativy může mít negativní dopad na rozvoj nejen obytných zón. S tím je spojen odliv mladých lidí nejen za prací.

8 NÁVRH ŘEŠENÍ

Je statisticky doloženo, že okres Hodonín patří mezi oblasti s nejnižším platovým ohodnocením zaměstnanců a zároveň mezi oblasti s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Průměrná mzda v ČR za rok 2011 činila 25645 Kč a míra nezaměstnanosti dosahovala 8,62 %, zatímco v okrese Hodonín se míra nezaměstnanosti vyšplhala na 14,46 %, což bylo nejvíc z Jihomoravského kraje a průměrná mzda činila 23 513 Kč. (Hodonín, 2010) Tato kombinace není ideální, ale taková je momentální situace na trhu práce, jež je dána také demografickou strukturou. Samozřejmě je to ovlivněno i územím a polohou tohoto mikroregionu.

- Zabránění stárnutí v této oblasti, odlivu mladých lidí a kvalifikovaných pracovních sil zároveň

Důležitá je tedy tvorba pracovních míst, pokud možno vždy v místě bydliště nebo alespoň v příznivé dostupnosti. Ne vždy toto ovšem lze realizovat. Současná ekonomická krize může spíše za opačný trend, který se musí postupem času upravit sám, za pomoci státní politiky zaměstnanosti či různých ekonomických opatření.

Opatření, která by pak mohla vést k vytvoření atraktivních podmínek pro život v obci a tím udržení původního obyvatelstva jsou sice omezená a ne opět dostupná pro všechny, ale jako základ podpory se mi jeví jako přijatelná. Jednalo by se například o možný příspěvek na podporu bydlení. Ve světě existuje několik podobných forem podpory, a to i v zemích s podstatně vyšší životní úrovní a příznivější ekonomickou situací, než je tomu v České republice.

- Možnost výstavby vlastního bydlení dle svého výběru (v rámci určitých pravidel)

Nejdříve ze všeho musí dojít ke stanovení podmínek a rozvojových ploch, ať už pro výstavbu rodinných domů, tak pro bytové zázemí. Podílet by se na tom mohly obce za pomoci vyššího územního celku či další úrovně – stát, EU. Vlastní bydlení je velkým pozitivem pro obec, které mají zájem udržet si své občany. Celá oblast spadá do Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty a tudíž je zde kladen velký důraz na značnou ochranu přírody. Postavit si rodinný dům třeba v Tasově není tolik obtížné jako postavit si jej ve Strážnici. Zde se nabízí otázka, čím je tato běžná praxe způsobena? Čím je obec menší a vzdálenější od „ci-

vilizace“, tím více se snaží své potenciální občany přilákat a také si je udržet. Strážnice jako taková již jakési „privilegium“ má, jelikož leží na spojnici mezi Hodonínem a Vese-
lím nad Moravou, tudíž v celkem lukrativním území. To jí dává možnost určovat si také různé podmínky upravující výstavbu bytů a rodinných domů.

- Neomezovat vlastní výstavbu bezvýznamnými podmínkami

Samozřejmě, že vedení obce bude vždy přiklánět k názoru, že stanovení podmínek pro výstavbu slouží jen k dobru města, pro jakýsi jednotný krajinný a památkový vzhled a sou-
lad s územním plánem. Ano, na jednu stranu s tímto tvrzením souhlasím, z jiného pohledu ovšem nelze souhlasit tak úplně se vším. V době, kdy lidé nedisponují nadbytkem finanč-
ních prostředků, a jsou vděční, i za to málo, co si dokáží ušetřit, by si rádi také postavili vlastní bydlení podle svých představ. Tím se vlastně blížím k samotnému problému, spočí-
vajícím v tom, že lidé si zde nemohou postavit dům tak, jak sami chtějí, ale jsou často nu-
ceni řídit se rozhodnutími úředníků z města, která mnohdy jejich plány podstatně prodraží. Existují zde jakési podmínky, které limitují vlastní výstavbu a celou realizaci stavby. Přes-
to se nelze často ubránit pocitu, že tato omezení platí pouze pro některé. Souhlasím s tím, že určitá omezení jsou nutná, ale neměla by příliš zasahovat do svobodného rozhodování obyvatelů obce. Dalším návrhem na podporu bydlení tedy je, nadměru neomezovat občany v realizaci vlastních plánů. Jelikož většina obyvatel obce je nucena denně dojíždět za prací do často vzdálených center, nelze se tedy spoléhat na to, že o stavební parcely bude stále velký zájem, zvláště pak pokud se ceny těchto pozemků budou i nadále pohybovat už v tak vysokých relacích.

- Přijatelné ceny za byty a pozemky a jasná pravidla

Cenová dostupnost bytů a pozemků je další formou podpory, a to pro všechny. Zamezí se tak skupování a obchodování s pozemky ze strany movitějších občanů. Mnohdy se stává, že pozemků k prodeji je dostatek, ovšem pro běžné obyvatelstvo za nedostupné ceny, kdy se vyčkává na movitější zájemce, třeba právě z částí kraje s lepšími platovými podmínka-
mi. Ne zřídka se také stává to, že lidé skupují nebo drží své pozemky a nemovitosti bez jakéhokoliv zásahu dlouhou dobu pro své současné či budoucí potomky. Tím je bráněno okamžitému rozvoji a výstavbě nových domů či bytů v dané lokalitě. Vznikají tak

tzv. „hluchá místa“ a skuteční zájemci o koupi stavebního pozemku musí buď čekat, nebo upřít svůj zájem někde jinde. Vedlejším aspektem toho je, že tato místa zůstávají neudržovaná a jsou obtěžující pro ty, kteří měli větší štěstí a už bydlí, bohužel však v jejich sousedství.

- Obecní či startovací bydlení

V mikroregionu je docela vysoká nezaměstnanost, kterou není často příliš snadné účinně a dlouhodobě řešit. Podobná situace je totiž na trhu práce v celé ČR. Dalším způsobem podpory pro udržení a případně i zajištění přílivu nových lidí, převážně mladých, by mohlo být tzv. startovací či obecní bydlení. Toto v některých obcích už zčásti funguje, ovšem dle mého mínění v nedostačujícím rozsahu.

- Poskytnutí příspěvku na stěhování

Nejen trh s rodinnými domy, ale také trh s byty je řízen nabídkou a poptávkou. Vzhledem k převažujícímu zájmu o bydlení v rodinných domech, je trochu rozdílná. Obecní byty již téměř neexistují. Většina obcí a měst se snaží v současné době těchto starých bytů zbavit. K zatraktivnění obce za účelem přilákání nově příchozích či udržení stávajících obyvatel je třeba vytvořit nějakou lákavou nabídku. Touto by mohla být počáteční výpomoc formou jednorázového příspěvku, který by zčásti pokryl náklady na stěhování. Jednalo by se o příspěvek určený k pokrytí hlavních nákladů spojených s přestěhováním, zejména dopravních a nákladů spojených s hledáním nového bydlení.

- Migrační příspěvek

Tento příspěvek by bylo možno dělit na přímou a nepřímou podporu. Nepřímá podpora by měla sloužit pronajímatelům bytů či domů a to například v podobě slevy na dani z příjmů plynoucích z nájemného. Přímou podporu by pak měla představovat hotovostní částka poskytnutá pronajímatelům domů a bytů. Každá z těchto forem podpory by měla být časově omezena a také regulovaná určitými pravidly, jako jsou například různé formální nutnosti k doložení potřeby či oprávněnosti k získání takového příspěvku.

- Nabídka pracovní pozice i s bydlením

Velmi účinným se mi jeví také příspěvek ve formě zajištěného bydlení již při nabídce pracovní pozice. Potenciální zaměstnanec by se tak vyvaroval náročnému a vyčerpávajícímu hledání ubytování. Často se i dostupné pracovní pozice, stávají pro mnohé nedostupnými právě z důvodu nedostatečné či nulové nabídky adekvátního bydlení. Podstatu fungování takové podpory spatřuji v poskytnutí dočasného bydlení na dobu určitou, například po dobu zkušební lhůty pro danou pracovní pozici.

- Obecné návrhy potenciálních nástrojů na podporu pracovní orientované migrace v ČR:

Obecné snížení regionálních rozdílů ve finanční dostupnosti bydlení vede k podpoře spíše nejmobilnější části populace, tj. mladých a středního věku s nejvyšším ukončeným vzděláním. Pro ostatní skupiny populace to může znamenat jen minimální změnu, tudíž nedostatečnou motivaci se za prací stěhovat. (Regionální rozdíl ve finanční dostupnosti..., 2010)

- Podpora mladých rodin s dětmi

K podpoře rodin s dětmi může být využito různých nástrojů. Může se jednat například o lepší dostupnost bydlení, jak už bylo zmíněno výše nebo také různé podpůrné akce. Jedním z rozhodujících faktorů pro upřednostnění dané lokality může být sportovní či společenské vyžití v dané obci. Jak se dnes již projevuje, pomocí finančních prostředků získaných z fondů EU byla zřízena četná sportoviště. Mnohdy nemusí jít ani o velké projekty, ale stačí jen několik sportovních prvků a menší hřiště. Toto je již vidět mnohem častěji v menších obcích, než v těch větších. Ve větších obcích a městech se již investuje do komplexnějších, ovšem méně dostupnějších sportovišť pro větší část cílové skupiny. Jde totiž většinou o komerční a finančně velmi náročné komplexy. Dalším faktorem ovlivňujícím přitažlivost obce může být vybavenost v oblasti infrastruktury, jako jsou pošty, školky, školy apod.

Veškerá uvedená řešení by mohla být finančně řešena jak ze strany mikroregionu Strážnicko, tak jednotlivých obcí a částečně také z různých dotačních programů.

- Propagace

Dobrá propagace obce je dalším a velmi účinným nástrojem k zviditelnění a ztraktivnění obce či regionu. Zvýšením turistického zájmu o tuto oblast může dojít také k očekávanému rozvoji území, což může pozitivně ovlivnit rozhodování lidí o volbě místa k trvalému pobytu ve prospěch tohoto regionu. Velmi dobrá propagace může probíhat nejen tištěnou formou a to letáky, či různými prezentacemi na veletrzích, ale v dnešní moderní době také elektronickou cestou. Jako příklad lze uvést různé odkazy na internetu směřující k této oblasti, ale také kvalitní webové stránky každé dané obce z mikroregionu. Některé obce důležitost kvalitních webových stránek zatím stále ještě podceňují. Z vlastní zkušenosti vím, že informace poskytnuté jejich prostřednictvím jsou mnohdy nedostatečné a zbytečné.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zpracovat socio-demografickou analýzu mikroregionu Strážnicko, analyzovat některé demografické ukazatele a zjistit tak hlavní socio-demografické problémy tohoto regionu.

Na základě situační analýzy byla vyhotovena swot analýza, kde jsem řadila podněty dle základního třídění do silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Teprve na základě této swot analýzy byly stanoveny největší problémy mikroregionu v oblasti demografie a v závěru analýzy byla navržena případná řešení těchto problémů.

Mikroregion představuje seskupení několika obcí za účelem vzájemné spolupráce a vlastního rozvoje. Provedení socio-demografické analýzy daného mikroregionu Strážnicko nebylo vůbec lehkým úkolem. V teoretické části byl rozebrán daný problém jak na obecné tak na republikové úrovni. Podstata zkoumané problematiky je rozebrána a zpracována v praktické části, kde byla provedena analýza různých ukazatelů. Velké množství dat muselo být před samotným zpracováním upraveno dle zadaných požadavků tak, aby bylo možno analyzovat nejen situaci mikroregionu v oblasti socio-demografie, ale také zjistit vývoj v dané oblasti v mikroregionu Strážnicko. V analýze byla použita data z demografických statistik a SLBD z let 1991, 2001 a částečně také z roku 2011 - tyto však jako neoficiální a s odlišným dělením určitých dat oproti předchozím letem. Jelikož data za mikroregion jako celek nejsou k dispozici, analýza byla o to náročnější, jelikož veškerá data musela být přepočítána.

Zpracováním této analýzy jsem došla k závěru, že se socio-demografická situace v mikroregionu Strážnicko v podstatě ve výsledcích nijak výrazně neodlišuje, a to v různých demografických ukazatelích - existují oblasti či ukazatele, které jsou vyšší či nižší v porovnání buď s celorepublikovými nebo krajskými výsledky. Mikroregion sestává z převážně venkovského typu obcí, s převahou rodinných domů a s nižší hustotou osídlení než je průměrná hodnota pro ČR. Vývoj počtu obyvatel má vzrůstající trend v rámci mikroregionu. Nejvýraznějším problémem se zde ukázala vysoká míra nezaměstnanosti a nízká míra přirozené migrace, tj. přirozeného přírůstku. S tím také souvisí nízký podíl dětské složky ve věkovém rozmezí 0 – 14 let, stárnutí obyvatel ve vztahu s průměrným věkem v obcích.

S těmito výsledky byla v závěru praktické části bakalářské práce navržena také možná řešení daných problémů ke zlepšení celkové situace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BURCIN B., FIALOVÁ L., RYCHTAŘÍKOVÁ J. a kol., 2010. *Demografická situace České republiky. Proměny a kontexty 1993 – 2008*. Praha: SLON. ISBN 978-80-7419-024-7
- [2] CHALUPA P., HÜBELOVÁ D., FOLTÝNOVÁ D., KRÁČMAR D., 2006. *Fázový společenský posun a Česká republika*. Brno: Masarykova univerzita. 76 s. Pedagogická fakulta. ISBN 80-210-3636-2
- [3] CHALUPA P., HÜBELOVÁ D., 2007. *Současný fázový společenský posun a Česká republika*. Vyd. 1. Brno : Masarykova univerzita. 236 s. Spisy Pedagogické fakulty MU, sv. č. 108. ISBN 978-80-210-4464-7
- [4] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Krajská reprezentace Zlín, 2005. *Demografický, sociální a ekonomický vývoj Zlínského kraje v letech 2000 až 2004*. ISBN 80-250-1113-5
- [5] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Oddělení regionálních analýz a publikací Zlín, 2007. *Regionální rozdíly v demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji zlínského kraje v letech 2000 až 2005*. Zlín: ČSÚ ISBN 978-80-250-1482-0
- [6] FIALOVÁ L., HAMPLOVÁ D., KUČERA M., VYMĚTALOVÁ S., 2000. *Představy mladých lidí o manželství a rodičovství*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-87-7
- [7] KALIBOVÁ K., PAVLÍK Z., VODÁKOVÁ A., 2009. *Demografie (nejen) pro demografy*. třetí, přepracované vydání, Praha: Slon. ISBN 978-80-7419-012-4
- [8] KOSCHIN F., 2005. *Demografie poprvé*. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0859-1
- [9] LANGHAMROVÁ J., KAČEROVÁ E., 2010. *Demografie materiály ke cvičením*. 2.dotisk, 3. vydání, Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1389-8
- [10] MACHONIN P., TUČEK M., a kol., 1996. *Česká společnost v transformaci. K proměnám sociální struktury*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-17-6
- [11] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ, 2003. *Národní program přípravy na stárnutí na období let 2003 – 2007 v České republice*. Praha: KUFR. ISBN 80-86552-63-2

- [12] OUŘEDNÍČEK M., TEMELOVÁ J., POSPÍŠILOVÁ L. (eds.), 2001. *Atlas sociálně prostorové diferenciacie České republiky*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1889-0
- [13] PAVLÍK Z., RYCHTAŘÍKOVÁ J., ŠUBRTOVÁ A., 1986. *Základy demografie*. Praha: Academia
- [14] RABUŠIC L., 2001. *Kde ty všechny děti jsou? Porodnost v sociologické perspektivě*. Praha: Slon. ISBN 80-86429-01-6
- [15] SAK P., SAKOVÁ K., 2004. *Mládež na křižovatce. Sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Praha: Svoboda Servis. ISBN 80-86320-33-2
- [16] SRB V., 2004. *1000 let obyvatelstva českých zemí*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-246-0712-3
- [17] SRB V., KUČERA M., RŮŽIČKA L., 1971. *Demografie*. Praha: Svoboda.
- [18] SUNEGA P., LUX M., MIKESZOVÁ M., 2010. *Regionální rozdíly ve finanční dostupnosti bydlení jako bariéra pro migraci za prací – analýza a možné nástroje státu*. Praha: Sociologický ústav AV ČR. ISBN 978-80-7330-179-8

Internetové zdroje:

- [19] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihomoravského kraje 2010*. brno.czso.cz [online]. [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: [http://www.brno.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/EF002BA119/\\$File/2_demograficky_vyvoj.pdf](http://www.brno.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/EF002BA119/$File/2_demograficky_vyvoj.pdf)
- [20] DEMOGRAFIE, *Demografické, informace, analýzy a komentáře*. demografie.info [online]. © 2004-2009 [cit. 2012-07-16]. ISSN 1801-2914. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_anakomstarnuti=>
- [21] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY, *Bytová výstavba ve vybraných městech a obcích ČR v letech 1997 až 2010*. dvs.cz [online]. 7. 2. 2012 [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6526962>

- [22] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY, *Koncepce bytové politiky do roku 2020*. dvs.cz [online]. 20. 10. 2011 [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6510026>
- [23] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY, *Obyvatelstvo našeho venkova*. dvs.cz [online]. 24. 5. 2004 [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6006293>
- [24] HROZNOVÁ LHOTA [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Hroznova-Lhota-586188>
- [25] KNĚŽDUB [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Knezdub-586269>
- [26] KOZOJÍDKY [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Kozojidky-586285>
- [27] MIKROREGION STRÁŽNICKO, *Mikroregion*. Vyletnik.cz [online]. [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <http://www.vyletnik.cz/mistopisny-rejstrik/jizni-morava/chriby-a-dolni-pomoravi/6348-mikroregion-straznicko/>
- [28] OBEC S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Obec_s_rozšířenou_působností
- [29] PETROV [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Petrov-586480>
- [30] RADĚJOV [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Radejov-586501>
- [31] REGIONY24, *Hodonín*. hodonin.regiony24.cz [online]. 3. 9. 2010 [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <http://hodonin.regiony24.cz/43-96493-prumerna-mzda-v-cesku-vzrostla-na-23-513-korun>
- [32] REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS, *Mikroregiony*. risy.cz [online]. [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihomoravsky-kraj/regionalni-informace/mikroregiony/>
- [33] STRÁŽNICE [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Straznice-586587>

- [34] SUDOMĚŘICE [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <[http://www.obcemesta.info/obec.php?id= Sudomerice-586609](http://www.obcemesta.info/obec.php?id=Sudomerice-586609)>
- [35] TASOV [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <[http://www.obcemesta.info/obec.php?id= Tasov-586650](http://www.obcemesta.info/obec.php?id=Tasov-586650)>
- [36] TVAROŽNÁ LHOTA [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupné z: <[http://www.obcemesta.info/obec.php?id= Tvarozna-Lhota-586684](http://www.obcemesta.info/obec.php?id=Tvarozna-Lhota-586684)>
- [37] VINAŘSTVÍ MIKROREGIONU STRÁŽNICKA, *Mikroregion Strážnicko*. vinarstvi-straznicko.mzf.cz [online]. [cit. 2012-07-23]. Dostupné z: <<http://www.vinarstvi-straznicko.mzf.cz/index.php/mikroregion-straznicko.html>>
- [38] ŽERAVINY [online]. [cit. 2012-07-16]. Dostupný z: <<http://www.obcemesta.info/obec.php?id=Zeraviny-586838>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

D.a.	Demografická analýza
I.s.	Index stáří
ČR	Česká republika
ORP	Obec s rozšířenou působností
OPU	Obec pověřeným obecním úřadem
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Geografická mapa Jihomoravského kraje.....	24
Graf 1. Vývoj počtu obyvatel za mikroregion (2001-2011).....	39
Graf 2. Průměrný věk obyvatelstva mikroregionu (1991)	43
Graf 3. Průměrný věk obyvatelstva mikroregionu (2001)	43
Graf 4. Natalita, mortalita (2001)	44
Graf 5. Mechanická migrace (2001)	45
Graf 6. Saldo migrace – mikroregion Strážnicko (2001-2010)	46
Graf 7. Stav nezaměstnanosti v regionu (2005-2011)	49

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Správní rozdělení.....	33
Tab. 2. Struktura domovního a bytového fondu mikroregionu za rok 2001.....	34
Tab. 3. Zaměstnanost v průmyslu (ČSÚ –SLBD 2001).....	36
Tab. 4. Zaměstnanost ve stavebnictví (ČSÚ –SLBD 2001)	36
Tab. 5. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	40
Tab. 6. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	40
Tab. 7. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	40
Tab. 8. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	40
Tab. 9. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	41
Tab. 10. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	41
Tab. 11. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	41
Tab. 12. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	41
Tab. 13. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	42
Tab. 14. Demografická struktura (ČSÚ – SLBD 2001, 2011).....	42
Tab. 15. Sňatečnost a rozvodovost v mikroregionu.....	50
Tab. 16. Stav obyvatelstva v mikroregionu	51
Tab. 17. SWOT analýza.....	53

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Věková struktura v obcích mikroregionu Strážnicko

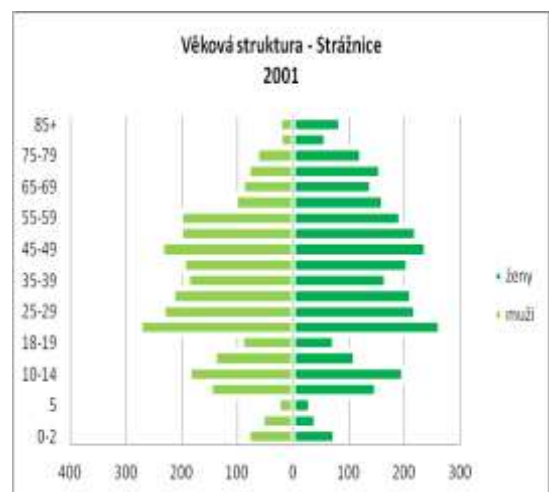
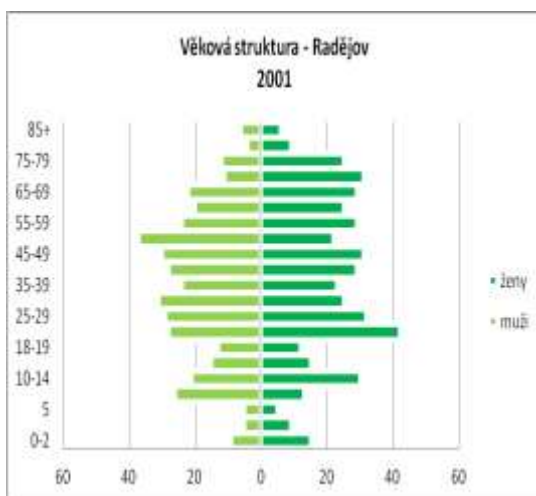
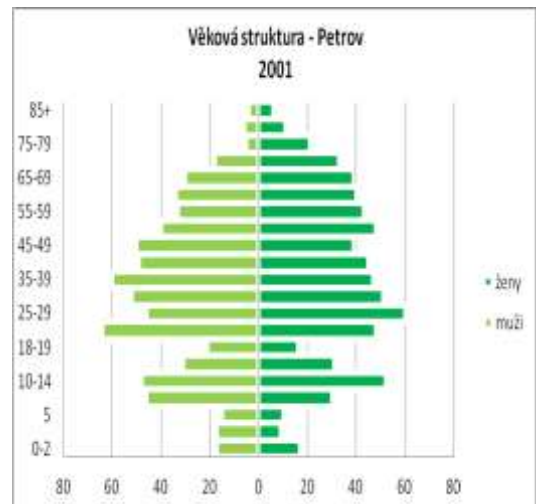
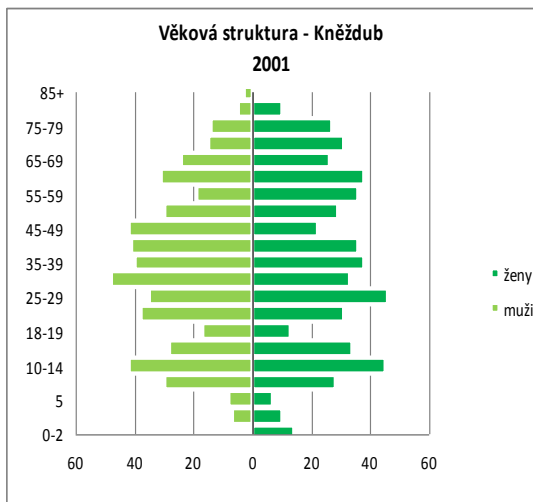
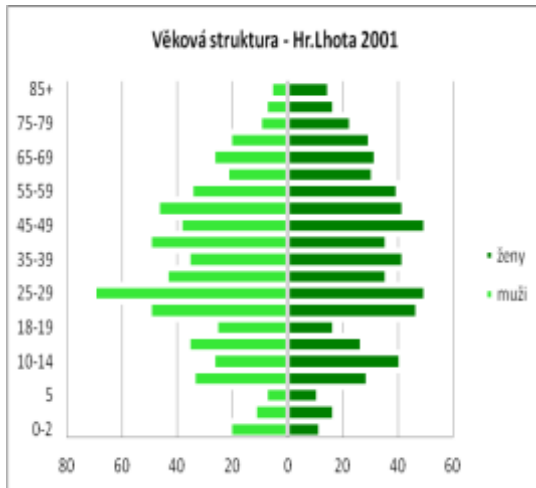
PŘÍLOHA P II: Vzdělanost v obcích mikroregionu Strážnicko

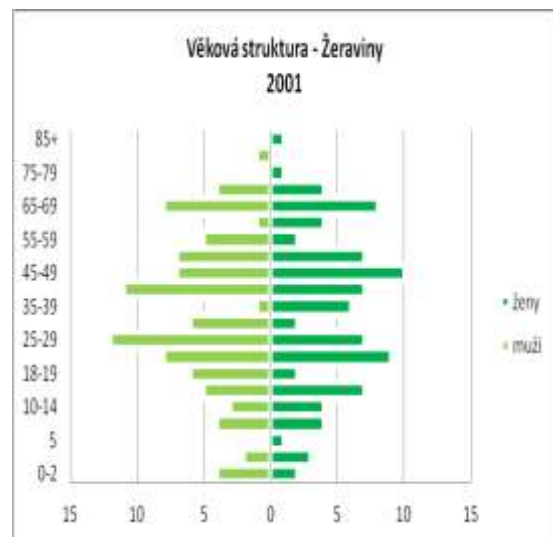
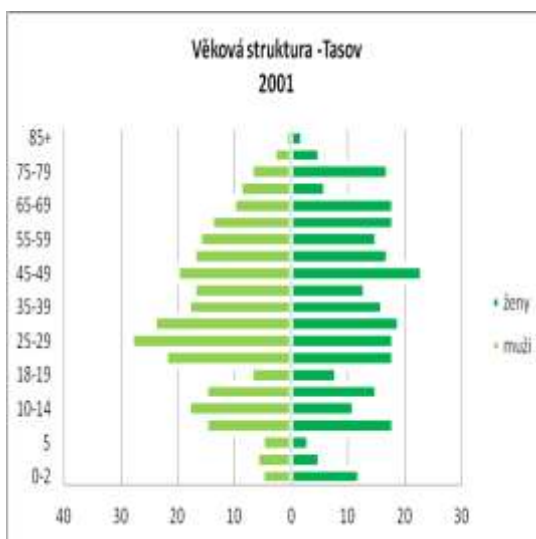
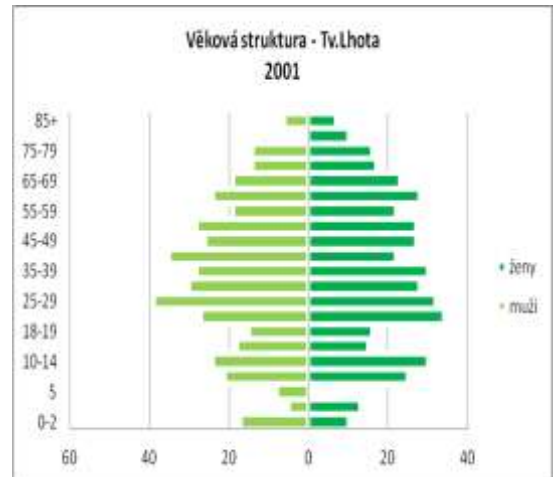
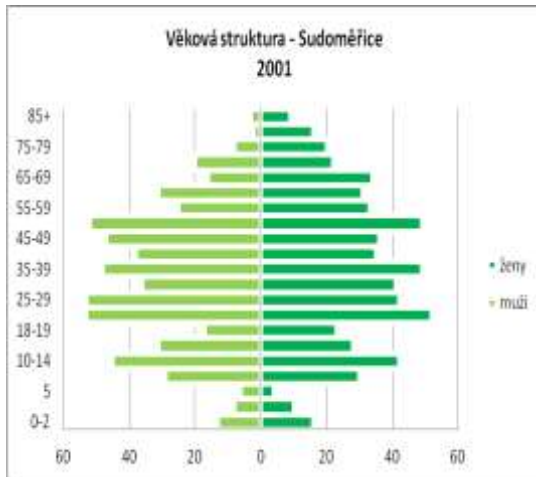
PŘÍLOHA P III: Ekonomická struktura dle sektorů v obcích mikroregionu Strážnicko

PŘÍLOHA P IV: Vývoj počtu obyvatel v obcích mikroregionu Strážnicko (2001-2010)

PŘÍLOHA P V: Fotogalerie

PŘÍLOHA I: VĚKOVÁ STRUKTURA V OBCÍCH MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

PŘÍLOHA P II: VZDĚLANOST V OBCÍCH MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

Hroznová Lhota – struktura vzdělanosti (ČSÚ – SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	1007	100	1062	100	1098	100
z toho: bez vzdělání	2	0,20	3	0,28	1	0,09
základní a neukončené	420	41,71	319	30,04	234	21,31
vyuč. a střední odborné bez maturity	371	36,84	470	44,26	436	39,71
úplné střední s maturitou	174	17,28	205	19,30	282	25,68
vyšší odborné a nástavbové	2	0,20	16	1,51		
vysokoškolské	37	3,67	44	4,14	88	8,01
z toho bakalářské	0	0,00	3	0,28	0	0,00
nezjištěné	1	0,10	5	0,47	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Kněždub – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	866	100	892	100	986	100
z toho: bez vzdělání	0	0	3	0,34	0	0,00
základní a neukončené	427	49,31	338	37,89	260	26,37
vyuč. a střední odborné bez maturity	323	37,30	376	42,15	406	41,18
úplné střední s maturitou	90	10,39	125	14,01	232	23,53
vyšší odborné a nástavbové	0	0,00	16	1,79		
vysokoškolské	26	3,00	28	3,14	57	5,78
z toho bakalářské	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nezjištěné	0	0,00	6	0,67	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Kozojídky – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	337	100	381	100	419	100
z toho: bez vzdělání	0	0,00	0	0,00	0	0,00
základní a neukončené	133	39,47	115	30,18	86	20,53
vyuč. a střední odborné bez maturity	143	42,43	152	39,90	160	38,19
úplné střední s maturitou	52	15,43	92	24,15	121	28,88
vyšší odborné a nástavbové	0	0,00	2	0,52		
vysokoškolské	9	2,67	18	4,72	46	10,98
z toho bakalářské	0	0,00	2	0,52	0	0,00
nezjištěné	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Petrov – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	1085	100	1121	100	1178	100
z toho: bez vzdělání	0	0,00	4	0,36	2	0,09
základní a neukončené	525	48,39	362	32,29	281	21,31
vyuč. a střední odborné bez maturity	403	37,14	494	44,07	483	39,71
úplné střední s maturitou	107	9,86	190	16,95	297	25,68
vyšší odborné a nástavbové	16	1,47	18	1,61		0,00
vysokoškolské	34	3,13	49	4,37	82	8,01
z toho bakalářské	0	0,00	5	0,45	0	0,00
nezjištěné	0	0,00	4	0,36	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Radějov – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	667	100	719	100	703	100
z toho: bez vzdělání	3	0,45	7	0,97	2	0,28
základní a neukončené	295	44,23	216	30,04	158	22,48
vyuč. a střední odborné bez maturity	254	38,08	311	43,25	290	41,25
úplné střední s maturitou	101	15,14	126	17,53	192	27,31
vyšší odborné a nástavbové	0	0	24	3,34		
vysokoškolské	13	1,95	24	3,34	48	6,83
z toho bakalářské	0	0	2	0,28	0	0,00
nezjištěné	1	0,15	11	1,53	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Stražnice – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	4784	100	4995	100	4973	100
z toho: bez vzdělání	8	0,17	9	0,18	14	0,28
základní a neukončené	1645	34,39	1158	23,18	883	17,76
vyuč. a střední odborné bez maturity	1671	34,93	1852	37,08	1682	33,82
úplné střední s maturitou	1104	23,08	1244	24,90	1645	33,08
vyšší odborné a nástavbové	2	0,04	204	4,08		
vysokoškolské	308	6,44	415	8,31	600	12,07
z toho bakalářské	0	0,00	15	0,30	0	0,00
nezjištěné	46	0,96	113	2,26	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Sudoměřice – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	925	100	1000	100	1069	100
z toho: bez vzdělání	0	0,00	4	0,40	2	0,19
základní a neukončené	432	46,70	317	31,70	233	21,80
vyuč. a střední odborné bez maturity	321	34,70	401	40,10	414	38,73
úplné střední s maturitou	152	16,43	204	20,40	300	28,06
vyšší odborné a nástavbové	0	0,00	40	4,00		
vysokoškolské	18	1,95	30	3,00	75	7,02
z toho bakalářské	0	0,00	5	0,50	0	0,00
nezjištěné	2	0,22	4	0,40	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Tasov – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	433	100	456	100	468	100
z toho: bez vzdělání	3	0,69	2	0,44	1	0,21
základní a neukončené	222	51,27	163	35,75	127	27,14
vyuč. a střední odborné bez maturity	166	38,34	205	44,96	204	43,59
úplné střední s maturitou	36	8,31	62	13,60	89	19,02
vyšší odborné a nástavbové	0	0,00	10	2,19		
vysokoškolské	6	1,39	11	2,41	31	6,62
z toho bakalářské	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nezjištěné	0	0,00	3	0,66	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Tvarožná Lhota– struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	696	100	697	100	764	100
z toho: bez vzdělání	6	0,86	3	0,43	7	0,92
základní a neukončené	376	54,02	250	35,87	203	26,57
vyuč. a střední odborné bez maturity	228	32,76	277	39,74	290	37,96
úplné střední s maturitou	81	11,64	125	17,93	197	25,79
vyšší odborné a nástavbové	0	0,00	21	3,01		
vysokoškolské	5	0,72	12	1,72	45	5,89
z toho bakalářské	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nezjištěné	0	0,00	9	1,29	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Žeraviny – struktura vzdělanosti (ČSÚ - SLDB 1991,2001,2011)

	1991		2001		2011	
	počet	%	počet	%	počet	%
Obyvatelstvo patnáctileté a starší	138	100	159	100	174	100
z toho: bez vzdělání	0	0,00	0	0	0	0,00
základní a neukončené	69	50,00	56	35,22	47	27,01
vyuč. a střední odborné bez maturity	59	42,75	71	44,65	83	47,70
úplné střední s maturitou	10	7,25	28	17,61	33	18,97
vyšší odborné a nástavbové	0	0,00	1	0,63		
vysokoškolské	0	0,00	3	1,89	7	4,02
z toho bakalářské	0	0,00	0	0,00	0	0,00
nezjištěné	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

PŘÍLOHA P III: EKONOMICKÁ STRUKTURA DLE SEKTORŮ V OBCÍCH MIKROREGIONU STRÁŽNICKO

Hroznová Lhota – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	35	5,82
Průmysl	237	39,43
Stavebnictví	94	15,64
Obchod, Opravy	63	10,48
Doprava, pošta, telekomunikace	34	5,66
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	20	3,33
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	33	5,49
Pohostinství a ubytování	19	3,16
Nezjištěno	25	4,16
Ostatní	41	6,83
Celkem	601	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Kněždub – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	53	10,49
Průmysl	159	31,49
Stavebnictví	105	20,79
Obchod, Opravy	42	8,32
Doprava, pošta, telekomunikace	26	5,14
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	16	3,17
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	31	6,14
Pohostinství a ubytování	19	3,76
Nezjištěno	36	7,14
Ostatní	18	3,56
Celkem	505	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Kozojídky – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	9	4,48
Průmysl	97	48,26
Stavebnictví	13	6,47
Obchod, Opravy	17	8,46
Doprava, pošta, telekomunikace	15	7,46
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	10	4,98
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	15	7,46
Pohostinství a ubytování	4	1,99
Nezjištěno	6	2,98
Ostatní	15	7,46
Celkem	201	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

Petrov – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	36	5,58
Průmysl	222	34,42
Stavebnictví	105	16,28
Obchod, Opravy	57	8,84
Doprava, pošta, telekomunikace	38	5,89
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	46	7,13
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	50	7,75
Pohostinství a ubytování	15	2,33
Nezjištěno	35	5,43
Ostatní	41	6,35
Celkem	645	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSU

Radějov – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	36	9,4
Průmysl	123	32,2
Stavebnictví	54	14,1
Obchod, Opravy	32	8,4
Doprava, pošta, telekomunikace	22	5,8
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	25	6,5
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	32	8,4
Pohostinství a ubytování	17	4,5
Nezjištěno	21	5,5
Ostatní	20	5,2
Celkem	382	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSU

Strážnice – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	165	5,63
Průmysl	963	32,83
Stavebnictví	338	11,52
Obchod, Opravy	265	9,04
Doprava, pošta, telekomunikace	146	4,98
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	150	5,11
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	388	13,23
Pohostinství a ubytování	112	3,82
Nezjištěno	134	4,57
Ostatní	272	9,27
Celkem	2933	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSU

Sudoměřice – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	37	6,16
Průmysl	202	33,61
Stavebnictví	60	9,98
Obchod, Opravy	64	10,65
Doprava, pošta, telekomunikace	72	11,98
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	35	5,82
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	42	6,99
Pohostinství a ubytování	12	1,99
Nezjištěno	44	7,32
Ostatní	33	5,5
Celkem	601	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSU

Tasov – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	17	6,6
Průmysl	112	43,8
Stavebnictví	38	14,8
Obchod, Opravy	21	8,2
Doprava, pošta, telekomunikace	11	4,3
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	12	4,7
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	12	4,7
Pohostinství a ubytování	3	1,2
Nezjištěno	16	6,3
Ostatní	14	5,4
Celkem	256	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSU

Tvarožná Lhota – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	27	7,4
Průmysl	129	35,1
Stavebnictví	62	16,9
Obchod, Opravy	31	8,4
Doprava, pošta, telekomunikace	14	3,8
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	26	7,1
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	26	7,1
Pohostinství a ubytování	11	3
Nezjištěno	31	8,4
Ostatní	10	2,8
Celkem	367	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSU

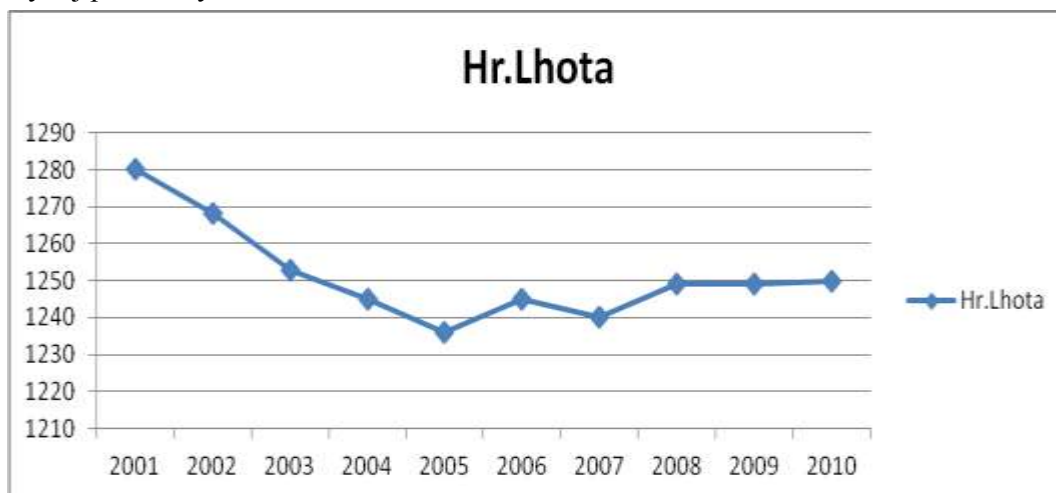
Žeraviny – ekonomická struktura (ČSÚ – SLDB 2001)

Odvětví výroby	Počet obyvatel	% vyjádření
Zemědělství a lesnictví	10	10,6
Průmysl	31	33,1
Stavebnictví	18	19,1
Obchod, Opravy	5	5,3
Doprava, pošta, telekomunikace	9	9,6
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	4	4,3
Školství, zdravotnictví, veterinární činnost	5	5,3
Pohostinství a ubytování	2	2,1
Nezjištěno	5	5,3
Ostatní	5	5,3
Celkem	94	100

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat z ČSÚ

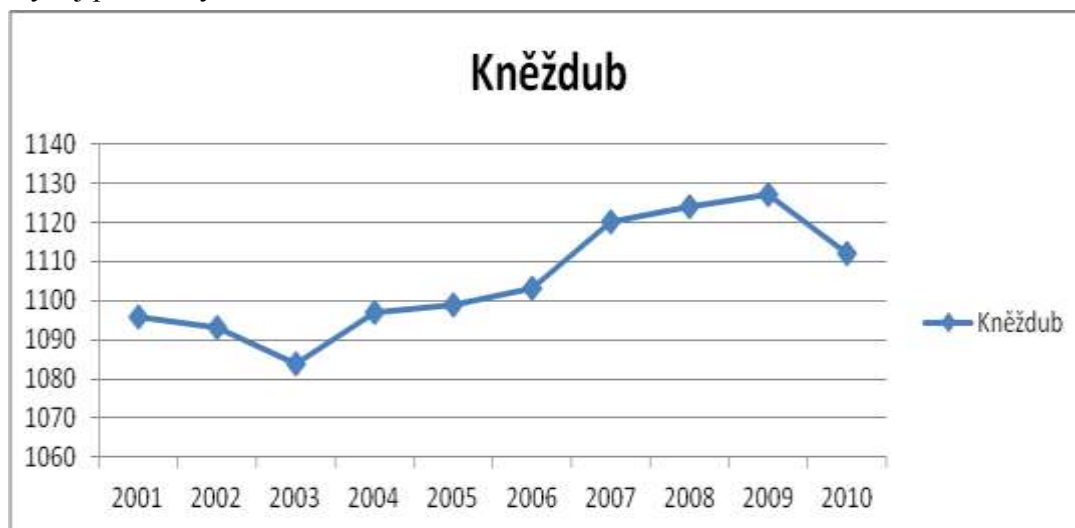
PŘÍLOHA P IV: VÝVOJ POČTU OBYVATEL V OBCÍCH MIKROREGIONU STRÁŽNICKO (2001-2010)

Vývoj počtu obyvatel – Hroznová Lhota

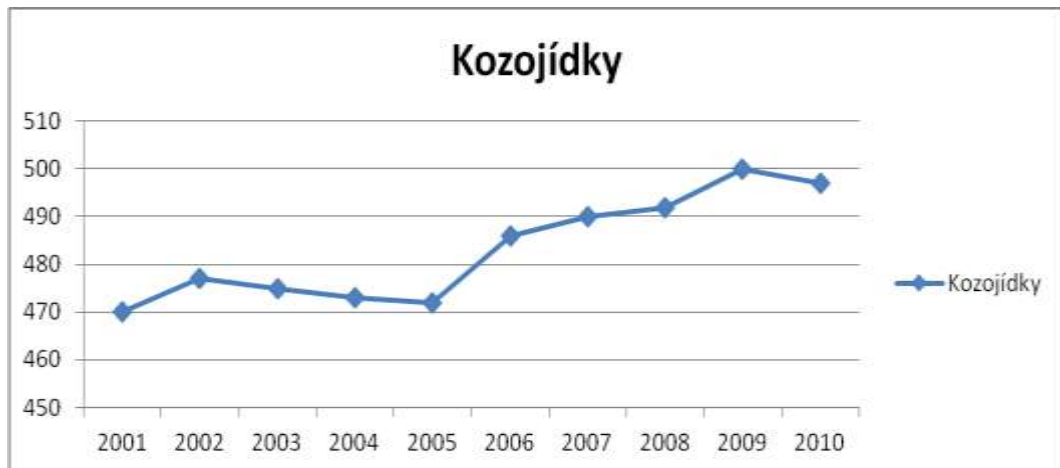
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel - Kněždub

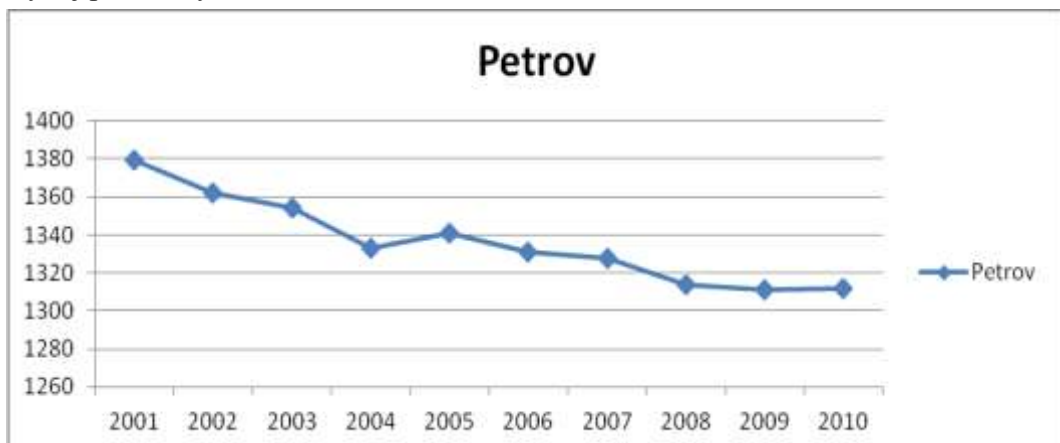
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel – Kozojídky

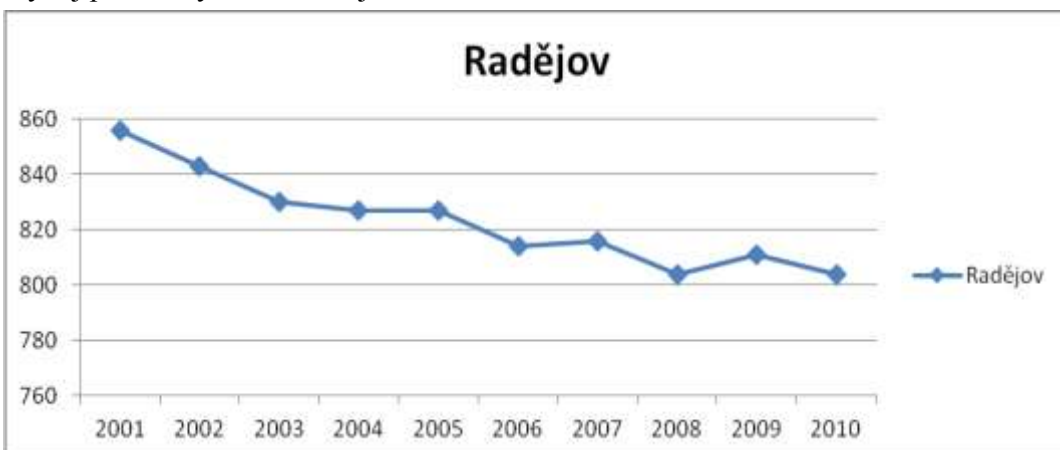
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel - Petrov

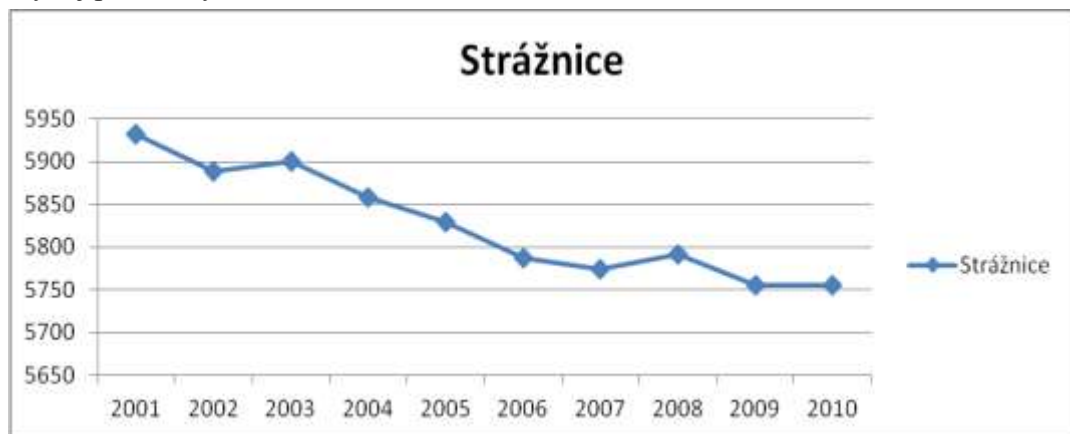
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel - Radějov

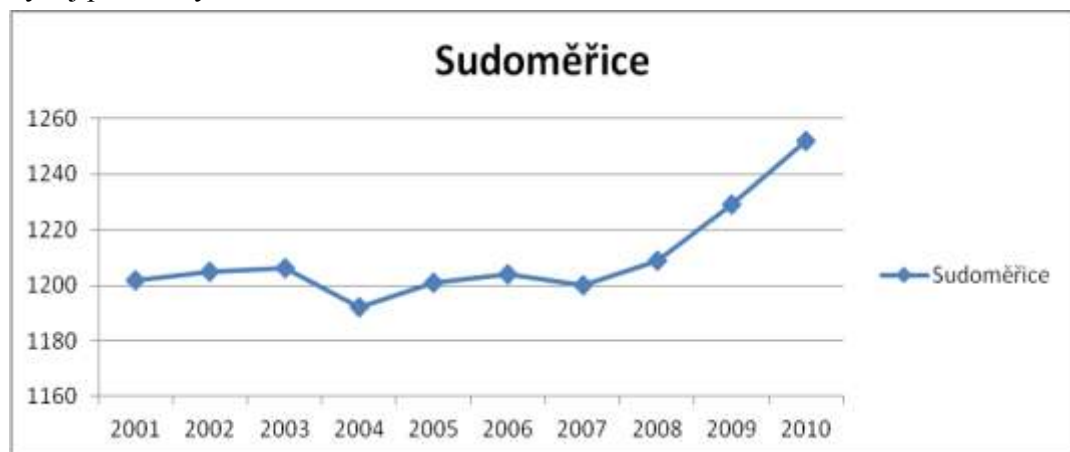
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel - Strážnice

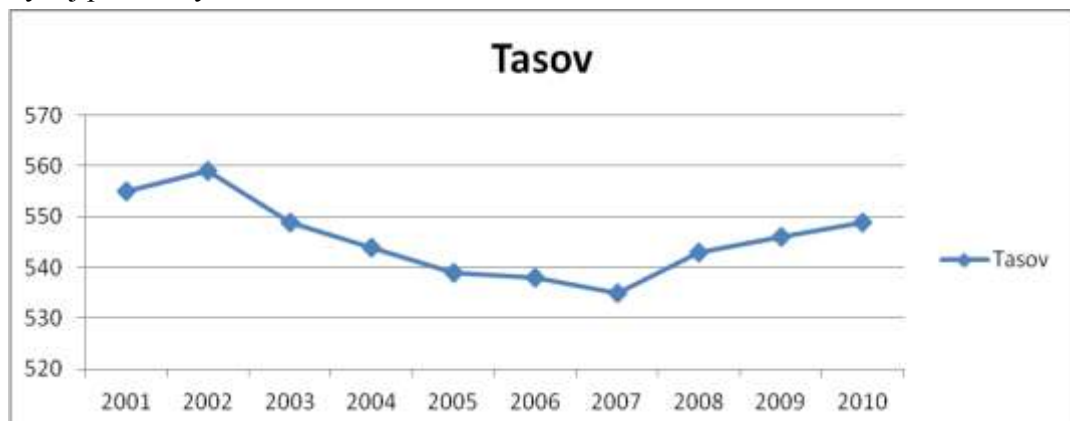
Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel - Sudoměřice

Zdroj: Český statistický úřad

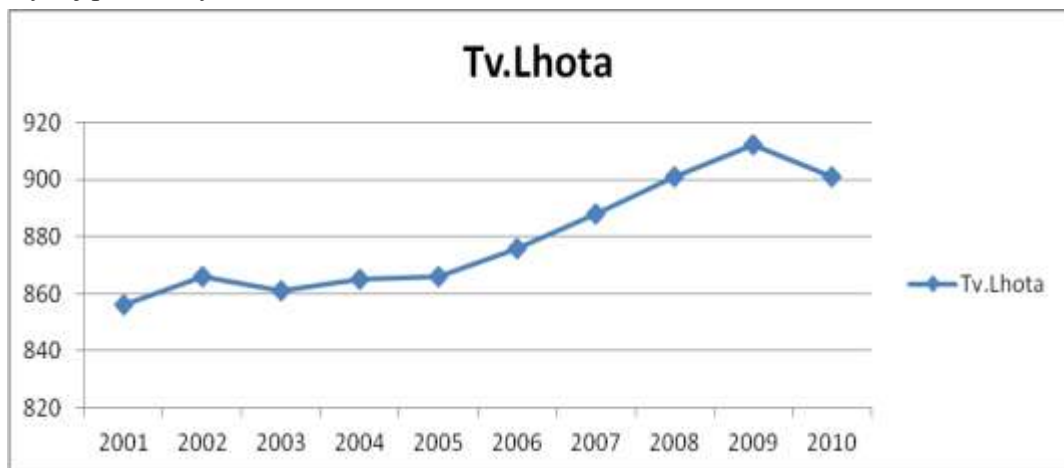
Vývoj počtu obyvatel - Tasov

Zdroj: Český statistický úřad

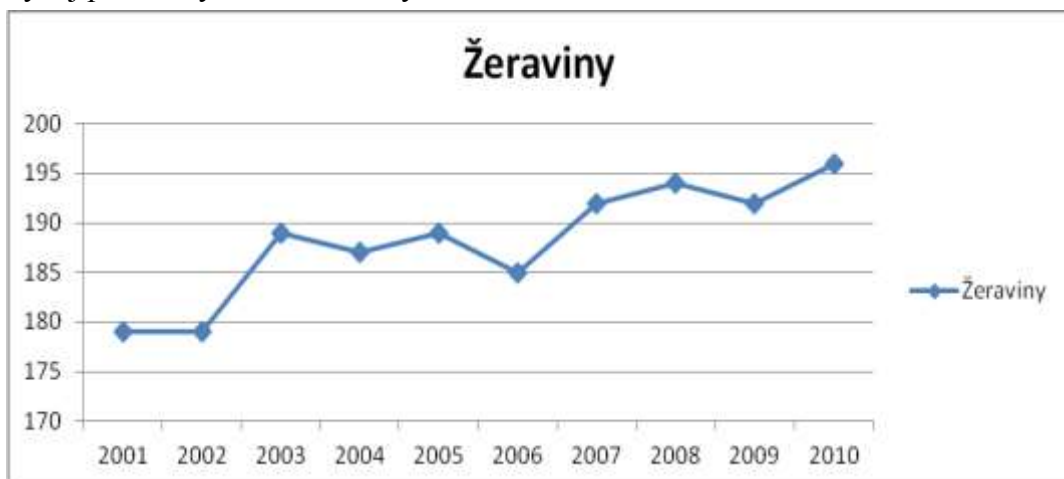

Vývoj počtu obyvatel – Tvarožná Lhota

Zdroj: Český statistický úřad

Vývoj počtu obyvatel - Žeraviny

Zdroj: Český statistický úřad

PŘÍLOHA P V: FOTOGALERIE

Strážnice

Mapa Strážnice a okolí

Skalická brána

Strážnický zámek

Skanzen

Radnice

Batův kanál

Malba ornamentů

Strážnický kroj

Kozojídky

Vinné sklepy
Pod Křibem

Rybník

Prapor SDH

Hroznová Lhota

Škola

Krojovaná slavnost

Kostel sv. Jana Křtitele

Kněždub

Obraz J. Úprka

Kněždubský kroj

Tasov

Kroj

Obecní úřad

Tv.Lhota

Oskeruše

Kostel sv. Anny

Rozhledna Travičná

Sudoměřice

Nádraží ČD

Výklopník

Petrov

Vinné sklepy Plže

Kostel sv. Václava

Radějov

Orchidej

Oblast CHKO

Obora

Žeraviny

Zvonice

Kaple

